

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Голос України

Всеукраїнська нарада освітян

Новій школі — новий учитель

СТОР. 3

Енергозбереження

Шлях до зниження тарифів

СТОР. 10

Культура

Гніздо, з якого випурхнули творці шедеврів

СТОР. 13

№ 226 (6480) СУБОТА, 26 ЛИСТОПАДА 2016 РОКУ WWW.GOLOS.COM.UA

День пам'яті жертв Голодомору

Дорогі співвітчизники!

У ці листопадові дні все українство по всьому світу вшановує пам'ять мільйонів українців, яких московсько-більшовицька орда замучила Голодомором.

Поразка у Визвольній боротьбі української нації за незалежність у 1917 — 1920 роках призвела до втрати державності та окупації наших земель російськими більшовиками. Держава, яка є гарантом безпеки своїх громадян, була знищена, і тому окупанти розпочали свій найкривавіший злочин — Голодомор, аби винищити генетичну пам'ять нескореного українського народу.

У це важко повірити — у Національному музеї «Меморіал жертв Голодомору» зберігаються свідоцтва про смерть загиблих від Голодомору, і у багатьох з них у графі «причина смерті» зроблено запис: «українець». Це дуже символічно. Адже головним завданням ворога було знищити мільйони людей тільки через те, що вони українці, і перекувати самобутню українську націю на безликий «совєцький народ».

Відомий вчений, основоположник поняття «геноцид» Рафаїл Лемкін писав: «Голодомор є класичним прикладом радянського геноциду, найдовшого й наймасштабнішого експерименту з русифікації, а саме — винищення української нації».

На жаль, сьогодні Кремль і його керівництво розпочало нову війну проти Української держави. Війну проти українського народу за його бажання бути вільним на своїй землі. За бажання вільно висловлювати свою думку, говорити рідною мовою.

Але запалені у мільйонів українців свічки у вікнах, символ пам'яті жертв Голодомору, нагадують нам усім, яку страшну ціну ми заплатили за втрату держави.

Тому сьогодні всі разом, незважаючи на спроби нас роз'єднати, пліч-о-пліч обороняємо українську землю від окупанта. І я переконаний, що ми звільнимо українські землі від ворога і захистимо наших громадян.

Закликаю всіх українців у всіх країнах світу у День пам'яті жертв Голодоморів запалити на вікні свічку пам'яті за невинно замученими рідними та мільйонами українців. Нехай пам'ять про наших загиблих співвітчизників зміцнює нас, об'єднує у боротьбі за свою державу, у боротьбі з російським імперіалістом!

Вічна пам'ять жертвам Голодоморів 1921 року, 1932—1933 років, 1947 року! Вічна пам'ять жертвам російських окупантів!

Пам'ятаємо та перемагаємо!

Голова Верховної Ради України Андрій ПАРУБІЙ.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА. Більше фото тут — www.golos.com.ua

Завмерли крила лелек

У столичному Національному музеї «Меморіал жертв Голодомору» відкрилася виставка «Незламні». Це півтора десятка історій про тих, хто пережив 1933 рік і зберіг душу та пам'ять. Серед них: Катерина Білокур, Олесь Гончар, Олекса Тихий, Левко Лук'яненко та інші люди, що своєю творчістю чи громадською діяльністю засвідчили — сталінський геноцид не зумів знищити Україну . Задум такої виставки цілком зрозумілий і правильний: годі нам тільки нарікати на немилосердну долю, треба знаходити у минулому також і взірці для гордості. Звісно, це не загоїть травм, бо печаль гордих людей — сильніша, аніж печаль упокорених. Так мимоволі думаєш, коли при вході на виставку опиняєшся під крилами лелек. Ті нерухомі крила мовчки нагадують про ціле покоління наших предків, яким колись не дали народитися на світ.

Продовження теми читайте в сьогоднішньому номері на 4—5-й стор.

ТИМ ЧАСОМ

На сьогодні офіційно назвали Голодомор геноцидом 24 країни: Австралія, Андорра, Аргентина, Бразилія, Ватикан, Грузія, Еквадор, Естонія, Іспанія, Італія, Канада, Колумбія, Латвія, Литва, Мексика, Парагвай, Перу, Польща, Словаччина, США, Угорщина, Україна, Чехія, Чилі.

ПОДІЇ

Відкрита і часом жорстка розмова

Як народні депутати України сприйняли підсумки саміту «Україна–ЄС»?

Ірина ГЕРАЩЕНКО, Перший заступник Голови Верховної Ради України (зі сторінки у Фейсбуці):

— Це перший саміт «Україна — ЄС», де Україна не просить, а вимагає. Від ЄС — виконати свою частину зобов'язань у питанні безвізу. Перший саміт «ЄС — Україна», де Україну не вичитують як недбалого учня, а вибачаються. Це була відкрита і часом жорстка розмова, де українська делегація дуже чітко обстоювала позиції і по безвізу, і по Угоді, і неможливості зміни її тексту, і по санкціях проти РФ, що продовжує війну проти України.

Це перший саміт, де ЄС виправдовується. Але нам потрібні не виправдання, не співчуття і занепокоєння, а чітка послідовно відповідальна позиція ЄС, в т. ч. по безвізу. І в цьому контексті, я вважаю, саміт дуже важливим — це хороший шанс для української сторони дуже відверто говорити і вимагати послідовної і відповідальної позиції. Зволіканню немає виправдань.

СТОР. 2

І щоб Карпати буяли лісами!

Лісівники Закарпаття — найбільш лісистої області України — підбили підсумки роботи за дев'ять місяців. Планові завдання виконано на 154 відсотки. Всі підприємства управління — прибуткові. Порівняно з таким само періодом минулого року чистий фінансовий результат зріс на 3 млн. грн., а середня зарплата — на 1 634 грн. і сягнула 5 707 грн.

На колегії облуправління лісового і мисливського господарства обговорено увесь спектр багатогранної роботи. Зокрема, проаналізовано стан сертифікації лісів, їх охорони, фінансово-господарський спектр й окреслено завдання на перспективу.

СТОР. 15

АНОНС

Андрій Парубій летить до Литви

Завтра Голова Верховної Ради України Андрій Парубій розпочинає триденний робочий візит до Литовської Республіки. У планах нашої делегації відкриття виставки, присвяченої 25-річчю встановлення дипломатичних відносин між двома незалежними і дружніми державами — Україною і Литвою. Крім того, Андрій Парубій має зустрітися зі Спікером Сеймасу Литви Вікторасом Пранцкетісом, Прем'єр-міністром Литовської Республіки Саулюсом Сквернялісом, в. о. міністра закордонних справ Лінасом Лінкявічюсом та керівництвом Союзу литовських стрільців.

Україна відправила до Ізраїлю два літаки Ан-32 для гасіння масштабної пожежі *(УНІАН)*

Для вирішення молодіжних питань пропонують створити національне агентство

ГОТУЄТЬСЯ ЗАКОНОПРОЕКТ

Ухвалення закону «Про молодь» дасть змогу в декілька разів збільшити фінансування молодіжної політики і суттєво посилить її вплив на прийняття рішень. На цьому наголосив автор відповідного законопроекту народний депутат від «Батьківщини» Іван Крулько.

За словами парламентаря, всі розвинені країни в молодіжній політиці керуються принципом: краще інвестувати 100 євро в активність молоді, яка стоїть на порозі вибору, аніж потім роками щорічно витрачати тисячі євро на виправлення помилок.

«Наприклад, Німеччина щороку виділяє лише з федерального бюджету 400 мільйонів євро, або 33 євро на розвиток однієї молодої особи. Україна — менше гривні. За такого фінансування про розвиток взагалі не йдеться», — зауважив Іван Крулько.

Він також додав, що в документі, крім фінансування «молодіжки» через держбюджет, передбачаються альтернативні джерела та інструменти залучення коштів. Ідеться про створення нової інституції — Національного агентства молодіжних ініціатив, яке акумулюватиме кошти не лише з держбюджету, а й від міжнародних і національних донорів, реалізовуватиме угоди на програми молодіжних обмінів.

«Із вступом закону в дію запрацює ключовий принцип: «Жодних рішень про молодь без молоді», — зауважив Крулько. Передбачено, що такі рішення уряд ухвалюватиме лише після обговорення на Національному форумі з питань молоді. До нього входитимуть представники Національної молодіжної ради (молоді громадські лідери всіх областей) та Національної консультативної ради з питань молоді (парламентарі та представники влади, які працюють із молоддю). Форум збиратиметься двічі на рік. Його очолюватиме Прем'єр-міністр.

«Такий формат буде найефективнішим. Це буде серце, двигун молодіжної політики, майданчик, де народжуватимуться Національна стратегія та ключові рішення», — переконаний народний депутат.

Окрім того, за словами Івана Крулька, Закон «Про молодь» створює основу для національно-патріотичного виховання та побудови реальної інфраструктури молодіжної роботи через підготовку молодіжних працівників, мережу молодіжних центрів, Національну волонтерську службу.

«Цей законопроект увібрав у себе найкращі практики з 40 проаналізованих відповідних законів, — уточнив народний депутат. — А також положення Європейської хартії участі молоді на регіональному та місцевому рівнях. До його розробки та обговорення долучилися експерти ПРООН, РПР, ЮНІСЕФ».

Як повідомляє пресслужба «Батьківщини», законопроект уже пройшов публічне обговорення в регіонах, експертному та молодіжному середовищі, погоджений з усіма міністерствами і готовий для ухвалення.

ФОТОФАКТ

Голова Верховної Ради України Андрій Парубій (праворуч) та колишній президент Європарламенту Пет Кокс під час засідання «Рада за Європу».

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Більше фото тут — www.golos.com.ua

Відкрита і часом жорстка розмова

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Я щиро переконана, що це був важливий саміт, і ця відкрита розмова сприятиме вирішенню проблемних питань. Українська влада демонструвала сильну позицію. Правда — на нашому боці.

Марія ІОНОВА,
заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (фракція Блоку Петра Порошенка):

— Політичне рішення прийнято. Конкретних дат немає. Європейські лідери зазначили, що це — внутрішньо європейська проблема і закликали, щоб до кінця року прийняти безвізовий режим для України. Надалі — технічні та юридичні процедури, які займуть орієнтовно два-три місяці.

Михайло ХМІЛЬ,
секретар Комітету Верховної Ради України з питань промислової політики та підприємництва (фракція «Народний фронт»):

— Україна виконала всі пункти вимог Європейського Союзу для надання громадянам України можливості без віз пересуватися державами ЄС. Виконання умов, необхідних для отримання українцями безвізового режиму, було одним з пріоритетів Кабміну Яценюка. Наша фракція робила у парламенті все можливе, аби впровадити ці зміни. Хоч інколи було дуже непросто. Навіть при тому, що ми мали нібито конституційну більшість прозахідних сил.

Європейці визнають факт виконання Україною всіх вимог для безвізового режиму, хоч може хтось з них слабко вірив у те, що ми виконаємо понад сто сорок пунктів. Тепер черга країн Європейського Союзу підтвердити свою готовність виконувати домовленості та продемонструвати відданість своїм цінностям.

Олег ЛЯШКО,
лідер фракції Радикальної партії (зі сторінки у Фейсбуці):

— Відсутність рішення про безвіз для українців — це в першу чергу провал не України, а Євросоюзу, який продемонстрував усьому світу свою нездатність тримати своє слово. Україна виконала всі вимоги для отримання безвізу, а єврочиновники вигадують різні причини, щоб його не надавати.

Ганебна «безвізова» тяганина до болю нагадує ситуацію з «виконанням» Будапештського меморандуму, про який його підписанти одразу забули, як тільки Україна добровільно відмовилася від ядерної зброї.

А Петру Порошенку, який легковажно обіцяв безвіз у листопаді, раджу говорити українцям правду. Його для того обирали Президентом.

Щоб змусити єврочиновників поважати українців і Україну, Порошенко також мав би відмовитися від участі в саміті «Україна — ЄС».

Треба послати до біса цих євронаперсточників і будувати сильну Україну, ні на кого не сподіваючись. Коли в українців буде робота і зарплата, вони самі куплять собі візу, ні перед ким не принижуючись.

Юлія ТИМОШЕНКО,
лідер фракції «Батьківщина»:

— Безвізовий режим для нас дуже важливий як символ єднання з Європейським Союзом, символ нашого повернення в західну цивілізацію. На безвізовий режим покладаються дуже багато українців, і треба тримати кулаки, аби таке диво сталося. Нам всім треба добре попрацювати, щоб отримати безвізовий режим.

Однак сьогодні скористатись безвізом може невелика кількість українців, адже у більшості людей влада забрала останнє, вони позбавлені можливості не лише подорожувати світом, а й на електричку сісти та доїхати, наприклад, з Києва до Житомира.

Нам треба зробити все, щоб люди, які хочуть бути частиною західного демократичного світу, мали кошти, щоб доїхати до тієї Європи. Безвіз потрібен обов'язково. Але нам вкрай необхідно відновити доходи українців, тому що без цього ні економіку не піднімемо, ні країну не відродимо.

Наталія ВЕСЕЛОВА,
секретар Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення, фракція «Самопоміч»:

— У березні я була на засіданні в Європарламенті, де саме розглядали підсумки проведення реформ у країнах східного партнерства і вели мову про можливість надання безвізового режиму Україні, Грузії. Один з європарламентаріїв сказав про те, що можливість надання безвізового режиму — це важіль тиску на Україну для того, щоб вона проводила необхідні реформи. І якщо Європа надасть Україні безвізовий режим, то вони повинні знайти чи новий важіль, чи Україна повинна більш ефективно проводити реформи. Насправді, усе залежить від нас. Мають бути не тільки ухвалені необхідні закони, а вони повинні працювати, ми маємо змінити якість свого життя й ставлення до законів, виконувати їх. І тільки після цього буде реальним отримання безвізового режиму.

Думки збирала
Юліана ШЕВЧУК.

Межа з Польщею не повинна бути стіною

У КОМІТЕТАХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

Днями у польському місті Красічин та у Львові відбулося виїзне засідання Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та Комісії інфраструктури Сейму Республіки Польща за участю виконавчої влади *(на знімку).*

Представники двох країн обговорили питання відновлення залізничного сполучення Перемишль—Львів, покращення дорожньої, залізничної інфраструктури та відкриття пункту пропуску через кордон «Нижанковичі—Мальховіце».

Голова комісії Сейму з питань інфраструктури Богдан Жонса вважає, що цей пункт повинен бути в одному будинку, де прикордонники і митники обох країн зможуть спільно проводити огляд речей, що зменшить час будівництва і фінансові затрати.

На засіданні також обговорювалось питання про можливість продовження маршруту Інтерсіті «Київ—Львів» до Перемишля. Квиток коштуватиме 59 євро, а з Львова до Перемишля, як запропонували обидві сторони, прийнятною була б ціна 5 євро. Вже у січні перші швидкісні поїзди можуть прибути до Польщі, що значно зменшить пасажирські потоки на автомагістралях і черги на кордоні.

У програмі першої прикордонної зустрічі за участю міністрів інфраструктури України та Польщі Володимира Омеляна і Анджея Адамчика також презентація проектів єврокоридорів «Львів—Варшава», будівництво вузькоколійних під'їзних шляхів на ділянці «Мостиська—Львів».

Ще одне важливе питання — продовження транспортного коридору «Via Carpathia» (Карпатський шлях), який повинен з'єднати північ та південь ЄС, на територію України аж до Одеси. Ця автомагістраль повинна відновити великий «шовковий шлях» для перевезення вантажів з Європи і до Східної Азії та Китаю. Україною траса пролягає через Львів, Тернопіль, Хмельницький, Вінницю і до Чорного моря. Активна позиція парламентаріїв обох країн може вплинути на прийняття позитивного рішення ЄС.

«Проміжний висновок, з яким погодилися обидві сторони, час переходити від декларацій до реалізації спільних проектів, — поділився враженням голова Комітету Верховної Ради України з питань транспорту Ярослав Дубневич. — Зокрема, потрібно швидко відновити щоденне сполучення між Львовом та Перемишлем. Як сказала воєвода Підкарпатського воєводства Ева Ленярт, кордон не повинен бути стіною. Наша співпраця в покращенні комунікації — це нові можливості для економік обох країн».

За підсумками дискусії підписано Декларацію намірів про співпрацю між Службою автомобільних доріг у Львівській області та управлінням доріг Підкарпатського воєводства.

Богдан КУШНІР.
Львів.
Фото Наталі РОП'ЯНИК.

Меджліс закликає переслідувати тих, хто незаконно перетинає наші кримські кордони

Меджліс кримськотатарського народу зробив заяву з приводу поїздки на територію тимчасово окупованого Криму групи громадян Туреччини. Цей візит спланували і здійснили під контролем російських спецслужб, написав на своїй сторінці у Facebook голова Меджлісу, народний депутат із фракції Блоку Петра Порошенка Рефат Чубаров.

За словами парламентарія, 23 листопада 2016 року підконтрольне російській окупаційній владі інформаційне агентство «Новини (Крим)» і низка російських ЗМІ поширили інформацію про в'їзд на територію тимчасово окупованого Росією півострова «делегації турецьких парламентаріїв, політиків і бізнесменів на чолі з головою асоціації євразійських урядів Хасаном Дженгізом».

«Зазначені ЗМІ з посиланням на одіозних особистостей із числа кримських колаборантів, поспішили заявити, що, мовляв, наявність у складі делегації парламентаріїв, тим паче від правлячої партії, свідчить про колосальну підтримку уряду Туреччини», — підкреслив Р. Чубаров.

Водночас тимчасовий повірений у справах Посольства Туреччини в Україні Озгюн Талу повідомив: до складу «турецької делегації» не входять представники офіційної влади Туреччини. Відомо також і те, що громадян цієї країни, які планували відвідати тимчасово окупований Крим в обхід встановлених правил в'їзду-виїзду на територію України, посол Туреччини в Москві завчасно попередив про незаконність такого «вояжу» та його можливі наслідки.

Цей візит та низка заяв «керівника делегації» Хасана Дженгіза, які кардинально відрізняються від офіційної позиції Турецької Республіки в питаннях територіальної цілісності України і невизнання російської анексії, широко тиражуються російськими ЗМІ і подаються у ракурсі начебто зближення Туреччини й Росії в кримських питаннях.

У Меджлісі кримськотатарського народу візит, здійснений під контролем російських спецслужб, характеризують як чергову спробу сусідньої країни дезінформувати міжнародну громадськість та спричинити недовіру між українським і турецьким народами. Водночас, зазначив Р. Чубаров, у Меджлісі високо цінується послідовна і незмінна позиція Республіки Туреччина, яка полягає в підтвердженні суверенітету і територіальної цілісності України в її міжнародно визнаних кордонах.

Меджліс кримськотатарського народу закликає Службу безпеки і Генеральну прокуратуру розпочати процедуру кримінального переслідування всіх іноземних осіб, що в'їжджають на територію тимчасово окупованого Криму без узгодження з українською стороною і в обхід встановлених законом правил.

ДЕПУТАТ В ОКРУЗІ

Кузня кадрів для агрокомплексу

Микола Кучер побував у Ладижинському коледжі на Вінниччині. Народний депутат від Блоку Петра Порошенка відвідав навчальний заклад з нагоди Дня працівника сільського господарства. Під час святкового концерту, організованого студентами та викладачами коледжу, він привітав усіх присутніх. Парламентарій наголосив, що йому надзвичайно приємно перебувати в колі студентів-аграріїв, адже він сам левову частку свого професійного життя віддав роботі в агропромисловому комплексі.

Законотворець підкреслив: до Ладижинського коледжу має особливі почуття, адже саме тут здобув освіту його батько. А під час роботи в агросекторі Миколі Кучеру доводилося працювати здебільшого з вихідцями саме цього аграрного навчального закладу. «Мені приємно бути у цьому залі, — сказав він. — Якось так у житті склалось, що я завжди працював із випускниками Ладижинського тоді ще технікуму механізації сільського господарства. У господарствах майже кожен другий інженер був ладижинським випускником. На підприємстві «Зернопродукт», де я був директором, майже 45 відсотків керівного складу випускалися саме звідси».

Народний депутат вручив грамоти тринадцятьом студентам, які беруть активну участь у спортивному і творчому житті коледжу та мають гарні успіхи в навчанні. За підтримки ГО «Соціальний центр МХП» ці юні аграрії отримали грошові премії. На прохання адміністрації коледжу Микола Кучер також допоміг у придбанні нової музичної апаратури для актового залу закладу, **повідомляє пресслужба БПП**.

Не готові розв'язувати проблеми дітей на території ОТГ

На цьому наголосив народний депутат України Юрій Павленко в Житомирі під час наради з питань забезпечення прав дітей, які проживають на території новостворених ОТГ.

На підтвердження навів такі факти. У Житомирській області майже 12 тисяч дітей живуть на території об'єднаних територіальних громад. Із них понад сто мають статус дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, понад двохсот — це діти, які проживають у складних життєвих обставинах. До кінця року дітей, які мешкають на територіях ОТГ, буде майже 400 тисяч. Натомість питання захисту прав дитини сьогодні випало з процесів нормативного регулювання децентралізації. Кадровий потенціал і рівень обізнаності працівників виконкомів ОТГ в питаннях захисту дитини низький, не проводиться вивчення потреб членів громади, в тому числі потреб дітей та сімей, не визначаються ні тактичні, ні стратегічні завдання щодо соціального захисту дітей, адже відповідне міністерство належним чином це доручення не оформило і не відправило для виконання на місцевий рівень. Ю. Павленко повідомив, що спрямував низку запитів до керівників уряду та поінформував про невирішення базових питань щодо забезпечення діяльності об'єднаних територіальних громад із питань захисту дітей.

Політик розповів, що на практиці обов'язки з роботи з дітьми делегуються різним посадовим особам, які часто не мають елементарного досвіду, їх посадові інструкції належним чином не розроблено, у зв'язку з цим спеціалісти не усвідомлюють свої завдання та обов'язки.

Керівник секретаріату міжфракційного депутатського об'єднання «Захист прав дітей — пріоритет держави» Верховної Ради України Людмила Волинець підтвердила слова Юрія Павленка, наголошуючи, що на Житомирщині лише в Тетерівському ОТГ створено окремий підрозділ, який займається забезпеченням та захистом прав дітей, у трьох ОТГ є окремий спеціаліст із цих питань. У решті шести ОТГ працюють лише фахівці із соціальної роботи, які надають тільки соціальні послуги.

Керівництво більшості ОТГ не готове виконувати правозахисну діяльність щодо дітей, вона їх навіть лякає. Одиниці готові позиватися до судів із питань обмеження батьківських прав та вилучення дітей, не кажучи вже про поновлення в цих правах. Численні функції з питань усиновлення, влаштування в сімейні форми, отримання дітьми спадщини, продажу майна дитини, вирішення спорів батьків щодо виховання дитини перекладаються на РДА, бо керівники ОТГ не готові їх здійснювати. Функції, рекомендовані міністерством, сформовані аморфно, без зазначення суб'єкта дії, просто скопійовані з інших документів.

— Саме тому ми сьогодні звертаємося до Прем'єр-міністра України, до Кабінету Міністрів з вимогою затвердити чіткий порядок дій керівників виконкомів об'єднаних територіальних громад щодо захисту прав дітей. Я впевнений, що пропозиції Житомирської області ляжуть в основу ефективної політики держави у цьому напрямі, — резюмував Юрій Павленко.

Олексій ДЕМ'ЯНІВ.

ОФІЦІЙНО

Постанова Верховної Ради України

Про увіковічення пам'яті бійців Національної гвардії України, які загинули 31 серпня 2015 року біля будинку Верховної Ради України, захищаючи свободу та демократію в Україні

З метою увіковічення пам'яті бійців Національної гвардії України, які загинули 31 серпня 2015 року біля будинку Верховної Ради України, захищаючи свободу та демократію в Україні, Верховна Рада України **постановляє**:

1. Засудити прояви насильства та тероризму з політичних або інших мотивів.

2. Доручити керівництву Верховної Ради України вирішити в установленому порядку питання виготовлення та встановлення пам'ятної дошки на будинку Верховної Ради України за адресою: місто Київ, вулиця Грушевського, 5, із зазначенням прізвищ, імен та по батькові чотирьох загиблих бійців Національної гвардії України: Дебрін Ігор Анатолійович, Сластніков Дмитро Анатолійович, Костина Олександр Сергійович, Дацюк Богдан Вікторович.

3. Ця Постанова набирає чинності з дня її прийняття.

Голова Верховної Ради України А. ПАРУБІЙ.

м. Київ,15 листопада 2016 року.
№ 1738-VIII.

Постанова Верховної Ради України

Про внесення зміни до розділу І додатка до Постанови Верховної Ради України «Про відзначення пам'ятних дат і ювілеїв у 2016 році»

Верховна Рада України **постановляє**:

1. Розділ І додатка до Постанови Верховної Ради України «Про відзначення пам'ятних дат і ювілеїв у 2016 році» (Відомості Верховної Ради України, 2016 р., № 8, ст. 83, № 16, ст. 184, № 17, ст. 195, № 33, ст. 578) доповнити відповідно до хронологічного порядку новим абзацом такого змісту:

«70 років з часу заснування Львівської національної академії мистецтв (06.09.1946)».

2. Ця Постанова набирає чинності з дня її прийняття.

Голова Верховної Ради України А. ПАРУБІЙ.

м. Київ,
16 листопада 2016 року.
№ 1753-VIII.

Новій школі — новий учитель

На цьому наголосила міністр освіти і науки Лілія Гриневич у Рівному під час Всеукраїнської наради за участю керівників обласних підрозділів освіти і науки, директорів інститутів післядипломної та педагогічної освіти. За словами міністра, нині готується новий стандарт початкової школи. На часі оновлення базової та старшої шкіл. Важливим є і навчання вчителів, які працюватимуть за оновленими програмами.

«Ми повинні переглянути, яким чином навчаємо дітей. Нам потрібно переходити від школи, де напихають теоретичними знаннями, до школи, де формують компетентнісну людину XXI століття, — переконана Лілія Гриневич. — Потрібно також сформувати концепцію нової педагогічної освіти. Не буде нової школи без нового вчителя». Міністр також акцентувала увагу на розробці інклюзивної освіти, за якої дитину з обмеженими можливостями не можна ізолювати від інших дітей. А для цього необхідна й підготовка кожного вчителя, незалежно від того, чи є у нього в класі така дитина.

Під час наради Лілія Гриневич розповіла про розподіл освітньої субвенції. Зокрема, проанонсувала виділення державних коштів для підтримки об'єднаних територіальних громад у придбанні шкільних автобусів, оснащенні шкіл засобами навчання та комп'ютерними комплексами з мультимедійними засобами навчання, впровадженні енергозберігаючих технологій.

Для освітніх закладів Рівненщини необхідно збільшити фінансування з Державного фонду регіонального розвитку, переконана міністр. «Адже Рівненщина лідирує за рівнем народжуваності в Україні. У 2012 році цей відсоток становив 15,9 за середнього в країні 11,4. Тобто наступними роками буде сплеск кількості дітей у початковій школі. Для цього має бути готова мережа шкіл і класів, — зазначила Лілія Гриневич. — Рівненщина — це та область, де потрібно будувати школи та дошкільні навчальні заклади. Тому вважаю, що нам треба ставити питання в Кабміні про збільшення фінансування з ДФРР для розбудови освітніх закладів області».

Водночас голова Рівненської ОДА Олексій Муляренко зауважив, що значна кількість коштів з місцевих бюджетів іде на те, щоб завершити довгобуди та звести нові школи й дитсадки. Він висловив сподівання на підтримку міністра.

У Рівному Лілія Гриневич спілкувалася з освітянами у форматі «відкритого мікрофона». Вона відповіла на запитання про реформування галузі, про функціонування методичних центрів і кабінетів, вивчення російської мови в українських школах, дебюрократизацію в роботі навчальних закладів, оплату праці вчителів тощо. Урядовець також виклала напрацювання міністерства щодо вирішення питання про студентські стипендії. На її думку, потрібно змінити методику нарахування стипендій, щоб мотивувати студентів і до навчання, і до активного студентського життя.

Олександра ЮРКОВА.
Рівне.

ФОТОФАКТ

Відбувся круглий стіл на тему: «Результати та перспективи Державної цільової економічної програми енергоефективності». Організатори — Український союз промисловців і підприємців спільно з Комітетом Верховної Ради України з питань ПЕК.

На знімку: ***Анатолій Кінах, президент УСПП, Олександр Домбровський, перший заступник голови Комітету з питань ПЕК.***

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Більше фото тут — www.golos.com.ua

ГОЛОДОМОР

Учора в Національному музеї «Меморіал жертв Голодомору» презентовано документальний фільм «Окрадена земля» канадського режисера Юрія Лугового. 75–хвилинна стрічка базується на раніше не відомих архівних документах та спогадах свідків. Диктор української версії — Богдан Бенюк. В англійській версії авторський текст читає лауреат премії «Оскар» Грегем Грін

Згідно з останнім дослідженням, проведеним Соціологічною групою «Рейтинг», 72% українських громадян згодні з тим, що Голодомор 1932/1933 років був геноцидом

Мовчазний апокаліпсис

Свідчення тих, хто сам пережив голод-1932/1933, часто настільки потойбічні, що людський розум відмовляється їх сприймати й вірити в прочитане. Можливо, це захисна реакція нервів: здається, легше сприймати історію очима тих, хто бачив усе це не зсередини, а ніби збоку, отже, йому самому нічого не загрожувало. А втім, в ті роки навіть дивитися «збоку» було небезпечно. Для прикладу пропонуємо фрагменти щоденника вчительки з Харківщини Олександри Радченко. Її чоловік (у щоденнику — Вася) очолював Хотомлянський лісгосп, тож міг підтримувати не лише сім'ю, а й своїх працівників. Чим це закінчилось — читайте нижче.

Фрагменти подано за книгою «Голодомор 1932—1933 років в Україні. Документи і матеріали». К., Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2007.

20 ноября 1932 г.

(...) Моего деда, что работает на крольчатнике, «грабили власти», как он доложил. Это значит, что забрали все, что было из злаков и овощей. Он уже раскулачен два года, почти нищий, только что не просит милостыню. Ему 70 лет, старухе лет 65, и с ними в квартире их дочь-калека. И вот у них, уже нищих, забрали все. Чем они могли прожить до февраля? (...) Индивидуальников разоряют совсем, забирают все, лазят в сундуках, вокруг крик, плач. Кричат: «Забирайте же и детей!», — а их то пятеро в семье. Все это творится во всех деревнях и хуторах (...). Что же это будет? Кто делает распоряжения, что за комедия? Ведь на конференции Компартии Украины говорили летом о перекручиваниях, о том, что членам правительства стало поздно известно об этом, а теперь еще хуже. Все лгали. Ложью, обманом коммунисты взяли власть и потом всюду сеяли ложь. Лгали научные работники, лгали поэты и писатели, лгали педагоги. Лгали все друг другу, т. к. боялись друг друга.

18 января 1933 г.

Последнее время каждый день со мной ссорится Вася. Бог знает чего ругается ужасной площадной бранью.

30 января 1933 г.

(...) По пути в Задорожное у самой дороги увидели мертвого старика, оборванного, худого. Сапог на нем не было. Очевидно, упал и замерз (...), а сапоги кто-то снял. Возвращаясь, опять видели этого старика. (...) Когда я заговорила в Бабчанском сельсовете, что мертвого надо убрать, председатель, улыбаясь, спросил: «А как лежит он, сюда ногами или к Задорожному? Если к Задорожному, то пусть Задороженский сельсовет убирает».

Въезжая в Бабку, мы догнали мальчика лет семи. Спутник мой крикнул, но мальчик шел, шатаясь, и будто не слыхал. (...) Меня тянуло взглянуть в лицо ему. Жутко страшное (...) впечатление оставило выражение его лица. Очевидно, выражение глаз такое бывает у людей, когда они знают, что должны скоро-скоро умереть, и не хотят смерти. Но это был ребенок. Нервы у меня не выдержали. «За что? За что дети?» Я плакала тихонько, чтобы не видел мой спутник. Мысль, что я не могу ничего сделать, что миллионы детей гибнут от голода, что это стихия, привела меня в полное отчаяние. У сельсовета встретили старика с таким же лицом, как у мальчика. Сегодня пришел крестьянин просить работы. Вася ушел писать записку в контору, чтобы выдали продуктов и направили на работу. Когда он возвращался, крестьянин хватал буряк (свеклу) сырой из-под скамейки. Лицо у этого человека было обрюзгшее от голода. Несколько дней назад приходил рабочий Коник. Лицо уже опухло, руки опухлые. Говорит, что ноги тяжелые. Спокойно приготовился умирать. «Детей жаль, — говорит. — Они ничего не понимают — не виноватые». Кое-чего дали ему. В воскресенье пришла с полным отчаянием и мольбой жена священника Помазиновского. Она принесла плюшевую скатерть, совсем хорошую, и просила за нее два пуда буряков. Я дала, чего могла, еще к бурякам, хотела не брать скатерть. Но она говорит, что ее никто не хочет брать, ничего не дают (...). У них дома семь человек. Что будет с ними?.. И вообще, что будет с миллионами людей?

Апрель 1933 г.

(...) Сегодня 28 апреля. Не сплю, потому что больная (...). Вероятно, вообще весь ужас созданного голода так отразился на моем здоровье. Хотя мы не голодаем, но и не питаемся, как надо. Люди умирают по несколько человек в день в каждой деревне. И это по всей Украине. Вчера пришел Леонтий Петрович Ткачев, член коллектива, с больной ногой. И он распух от голода. Умолял что-нибудь дать ему. Конечно, покормила его, чем могла. Я пожаловалась, что вот кормлю охотничью собаку, когда-то дорогую, а теперь она никому не нужна, так как нечем кормить. Он попросил ее у меня, говорил, что они съедят ее. Собаку все равно надо убить, так как ее нечем кормить. Так пусть лучше съедят.

Коржов, кровельщик, все время поддерживает семью мясом собак. Пришел Плугин, сапожник, член коллектива «Свобода». Там дают без хлеба раз в день похлебку рабочим. Плугин тяжело дышал и еле держался на ногах. Он умолял дать ему кусочек хлеба и кукурузы два кочана посадить.

У меня были поденные. Я их кормила 3 раза в день. Женщина рассказывала, что дома семеро детей, что она их оставила совсем голодными и что самая маленькая, вероятно, сегодня умрет. Когда она уходила, я спросила, оставила ли она хлеба умирающему ребенку, так как я давала достаточно, можно было оставить. «Что там детям, тут хотя бы себя поддержать, все равно дети умрут». Меня ужаснул этот ответ. Значит, уже не жаль детей.

(...) Вчера был рабочий Ткачев, бондарь. Он распух. Работает у нас в лесу. Пайка не хватает, и он пухнет.

Из школы вчера прислали список учеников, которых просили отослать с работы для того, чтобы закончить школу, но школьники и слушать не хотят: «Как я буду сидеть в школе, когда у меня голова кружится от голода?» Им дают по 1/4 фунта хлеба и приварок очень скудный. Но здесь — хоть чтонибудь, а дома — совсем-совсем ничего. (...).

Виставка до 83-х роковин Голодомору в Національному музеї «Меморіал жертв Голодомору».

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

28 апреля 1933 г.

В Бабке умерло за 24.04 и 26.04 двадцать два человека от голода. В числе их — родной дядя нашего кладовщика Кичкина. Вчера похоронили дедушку Ковалько. Умер от голода. Мой любимый рабочий, всю зиму работал у нас в лесничестве поденно. Ему семьдесят лет, раскулаченный, конечно, выселенный из своей хаты. (...) Гроба не из чего было сделать. Дедушку завернули в рядно и свезли на кладбище. Дня три-четыре назад похоронили Маецкого Николая, моей бывшей прислуги мужа. Умер от голода. Этой ночью здесь, в Леонидовке, в артели умер Пасько Григорий средних лет, распух страшно. И этой же ночью, там же, из загороды вывели бычка и утащили бак для молока, набрав в него капусты из погреба. (...) У меня работает женщина поденно — копает огород. Муж ее, Чуждан, как-то приходил просить работы. Пока Вася писал записку о принятии его на работу, он стащил буряки (несколько штук). Теперь он в больнице умирает от голода. Там же двое детей, а двое дома питаются бурьяном. Один старший и мать ходят в лесничество. Я передала обо всем Васе. Он велел им дать буряков и, проходя мимо поденной, стал сам обо всем расспрашивать. Во время разговора заметил, что напрасно муж брал тайком, что надо было попросить и ему дали бы не один, а несколько буряков, а вот из-за воровства он потерял тогда возможность заработать.

Дня через четыре-пять после того случая Вася передавал, чтобы он шел работать, но Чуждан был очень слаб и не пришел.

4 мая 1933 г.

Вася приехал из Хотомли и рассказывает, что в ночь с 3-го на 4-е зарубили старика и старуху с целью ограбления. (...)

Сегодня было два лесничих из Пятницкого лесничества (...). Новый лесничий, Грицай, рассказал, что он ездил за керосином в артель Печенегскую. В его присутствии пришла женщина просить председателя выделить людей выкопать могилу для умершего от голода мужа, члена артели. Так как председатель был занят, то крикнул ей: «Отстань ты с чепухой, сейчас я занят вопросом о посевкомпании, а ты лезешь с могилой своей». Дня двари в Бабке судили людей за посев ржи не заскороженный осенью. Вынесли приговор. Милиционер скомандовал: «Встать!» Все встали, а один сидит. Приказание «Встать!» повторилось. Человек продолжал сидеть. Милиционер подошел, чтобы толкнуть его, и ахнул — человек сидел мертвый. Его два дня не хоронили.

16 мая 1933 г.

Три дня назад у меня стащили второй улей под окном, а первый — 30.04, и в ту же ночь — 1 пуд картофеля из погреба. (...).

Приблизительно числа 2—3.05 Вася возвращался из Бабки и по дороге на шляху увидел человека лет сорока пяти с девочкой. Вася спросил, чего он сидит, так как уже вечерело. «Нездоровится», — ответил он.

Утром, на второй день, через лес проезжала целая колония по обследованию работ в лесу. (...) Нашли мертвым человека и возле него сидящую девочку. Она охраняла тело отца.

Приехав в Бабку, послали забрать мертвого и девочку. (...) У нее такое грустное личико было. Числа 4.05 мы выходили за двор лесничества и возле ворот увидели лежащую девочку. (...) Она собралась умереть. (...) На работу не взяли — слабая. Помощник директора просил выписать хлеба на его имя и дать ей, но чтобы она обязательно шла домой. Потом я ее накормила и очень просила тихонько пробираться домой. Дальнейшей судьбы не знаю (наверное, умерла).

(...) Сегодня поденная Маруся Чуждан сообщила, что муж ее умер. Он вышел из больницы, работал в совхозе. Похоронили четырех человек в одной яме.

(...) Посев закончен (...) все «выше плана». Наше лесничество первое. Интересно, получим ли премию? Сколько было утрачено энергии, здоровья. Я совсем заболела.

Сад так красиво цветет, весна полная. (...).

Дівчинка — жертва голоду. Харків, 1933 рік.

Фото з інтерактивного «Атласу Голодомору», створеного Українським науковим інститутом Гарвардського університету.

Сегодня идет дождь с грозой. То солнце пригреет, то польет густой ливень. На душе грустно. Как вообще грустно теперь всегда. (...) Сейчас привезли кладь на лошадях, слабеньких, измученных. Их сопровождали двое ездовых. Слабые и измученные не меньше лошадей, они понукали их и помогали, подпирая сзади, напрягая все свои силы, а дождь лил ужасный. Я смотрела и плакала тихонько, проклиная тех, кто довел всех и все до такого состояния. Умирают люди (...). Говорят, что на юге Украины целые деревни вымерли.

3 августа 1933 г.

(...) Идет ревизия по продовольствию. Есть резолюция директора проверить все и передать в суд (показательный процесс, что ли?). (...) Вася совершил преступление: дал членам коллектива 10 пудов ржи (...). В кладовой -хлеб, пшено, масло. Хлеба, то есть муки, — 4 пуда, пшена — 4 кг, масла — 400 гр.

Куда денемся, что будем делать, не знаю. Здоровье расшатано совершенно. Ко всему беременность (...).

Интересно. Вот не верят народным приметам, а я суеверная. Неделю назад, утром, часам к шести, меня разбудил страшный шум в окне от крыльев птицы. Я, испугавшись, выскочила в Васину комнату и на окне увидела во всю ширину его огромного бившегося коршуна (...). В этот же день приехал директор с представителем из Харькова. И начались несчастья. В данный момент большая комиссия заседает в кабинете Васи в конторе. От ее резолюции зависит все.

7 декабря 1933 г.

Сегодня получили обвинительный акт. Под судом Вася, я, техник Курин, конторщик Кузьменко, кладовщик Кичкин и главный бухгалтер Ефименко.

Обвиняют меня в том, что будто бы кролики мы ели с «гостями» и писали фиктивные акты на смерть кроликов. Уж этого я никак не ожидала. Сделали ворами. Какой ужас, какое оскорбление... (...) Но зачем же выдумывают, лгут? Зачем это надо?! Васю обвиняют в растрате и семейственности, в халатности, а в июне он получил премию по лесхозу... (...)

Я расскажу постепенно, как мы покинули Леонидовку, как много страдали за этот промежуток времени и, возможно, еще будем страдать...

Р. S. Олександра Радченко більше не повернулася до свого щоденника. Кілька десятиліть він зберігався в архівах спецслужб і був уперше опублікований лише на початку XXI століття.

Подається мовою оригіналу.

«Обманом коммунисты взяли власть и потом всюду сеяли ложь»

Втрати від 1933 року — більші, ніж за період гітлерівської окупації

1933 рік — одна з найтрагічніших сторінок нашої історії, коли в мирний час на своїй землі гинули люди. Великий Голод став національною трагедією українців. Він став результатом спланованої політики сталінського режиму з метою упокорення українського селянства. Ця політика реалізувалась у формі розкуркулення і депортацій заможних селян, прискореної суцільної колективізації та встановлення обов'язкових непомірних обсягів хлібозаготівель. Усе це зруйнувало традиційні форми господарювання і призвело до катастрофічного падіння продуктивності праці, позбавило селян необхідних для нормальної життєдіяльності запасів зерна. У 1931 році продовольче становище різко погіршилося, що вже в першій половині 1932 року спричинило голод.

Проте влітку 1932 року для України були визначені явно неможливі до виконання плани хлібозаготівель. Наприкінці жовтня того ж року до України з Москви відправляють надзвичайну комісію на чолі з головою РНК СРСР В. Молотовим. Обшуки з метою реквізиції будь-яких залишків зерна у селян набувають немислимих масштабів. На повну потужність запущено маховик репресій.

У грудні 1932 року для збільшення обсягу хлібозаготівель ЦК ВКП(б) направив до України Л. Кагановича і П. Постишева. ЦК ВКП(б) зобов'язав їх вивезти з українських сіл усі наявні зернові запаси, навіть посівний матеріал, що і було зроблено.

Тож наприкінці 1932 року в українських селах жодних запасів хліба не залишилося. Проте режим здійснив кроки, які слід класифікувати як вбивство голодом. 1 січня 1933 року Сталін надсилає в Україну телеграму, в якій відкрито погрожує застосуванням «суворих заходів покарання» до всіх українських селян, які не побажали «добровільно здати прихований хліб». Ця телеграма фактично санкціонувала суцільні обшуки і вилучення останніх запасів їжі.

22 січня 1933 року директивою ОДПУ заборонено виїзд селян з УСРР за хлібом в інші місцевості СРСР. Українським селянам не продавали квитки на залізницю і водний транспорт. Дороги блокували підрозділи ДПУ. Тих, хто встиг виїхати, повертали назад. Пізніше заблокували дороги до міст, щоб не пустити до них голодуючих.

Таким чином, у 1932—1933 роках сталінський режим умисно пішов на знищення селянства як основи української нації, створюючи умови, не сумісні з фізичним існуванням. Голодомор в Україні призвів до демографічної катастрофи.

Великий Голод зумовив катастрофічне зростання смертності населення, особливо у сільській місцевості. Максимального рівня смертність сягнула у 1933-му. У 1933 р. порівняно з 1931-м загальний коефіцієнт смертності міського населення підвищився у 2,5 разу і становив 41,4 померлого на 1000 жителів. У селах він підвищився у 9,1 разу і сягнув 170,9 особи на 1000 жителів.

Про справжній вимір наслідків голодного лихоліття свідчить той факт, що очікувана тривалість життя при народженні у 1933 р. впала до небачено низького рівня. Якщо у 1928-му, у якому зафіксовані найвищі показники для періоду 1920-х років, середня очікувана тривалість життя чоловіків становила у місті — 46,4 року, у селі — 44,1 року, то в 1933-му вона скоротилася до 18,8 року в місті та надзвичайно малих 4,2 року в селі. У жінок погіршення ситуації було дещо меншим: якщо у 1928 році середня очікувана тривалість життя становила 52,4 року у містах та 47,7 року у селах, то у 1933 році ці показники були 26,2 та 6,6 року відповідно.

Поряд із катастрофічною смертністю у 1932—1933 рр. в Україні відбулося стрімке падіння народжуваності. У 1934-му в Україні народилося лише 597 тис. дітей, що у 1,7 разу менше, ніж у 1931 р. Особливо відчутним це падіння було у сільській місцевості України, де кількість народжених у 1934-му (мінімальне за 1930-ті роки) виявилося меншим половини народжених у 1931 році.

Сумарний показник народжуваності (середня кількість дітей, яких народжує жінка протягом життя) в 1933—1934 рр. опустився до вкрай низької (як для першої половини XX ст.) відмітки — 2 дитини проти 3,8 у 1931 р., у сільській місцевості України цей показник знизився у 1933 р. до 2,4 дитини, у міських поселеннях — до 1,4 дитини на одну жінку.

Депопуляція, що стала яскравим виявом демографічної кризи, охопила і міста, і села, однак у селі її масштаби були неспівставно більшими: перевищення смертей над народженнями серед селян становило 3,2 млн. осіб в 1932—1933 рр. в Україні, тоді як міського — 0,15 млн. осіб. При тім Голодомор і демографічна катастрофа в Україні не пов'язані з екстраординарними чинниками (війною, неврожаєм, масовими епідеміями). Вони цілковито зумовлені політикою та діями тодішньої влади.

Кількість жертв Голодомору — дискусійне питання серед дослідників та політиків. Тому досі немає консенсусу щодо демографічних втрат унаслідок голоду. До демографічних втрат населення у демографічній науці належать: втрати через надсмертність (прямі демографічні втрати), які визначаються як різниця між реальним числом смертей та їх гіпотетичною кількістю, яка могла б бути за умови відсутності голоду; дефіцит народжень (непрямі втрати) — різниця між гіпотетичним (за відсутності голоду) і реальним числом народжених.

Оцінки втрат населення через надсмертність (прямі демографічні втрати) лежать у межах від 2,6 до 5 млн. Цифри у 7—10 мільйонів втрат, які час від часу поширюються, не підтверджені статистичними даними.

Інститут демографії та соціальних досліджень імені М. В. Птухи НАН України з 2009 року постійно проводить наукові дослідження з демографії Голодомору. У рамках цих досліджень була проведена повномасштабна реконструкція демографічної динаміки України за міжпереписний період (1926—1939 рр.).

Рис. 2. Розподіл втрат через надсмертність у 1932—1934 рр. та 1941—1945 рр. за типом місцевості.

На підставі реконструйованих суцільних рядів динаміки показників народжуваності та смертності здійснено розрахунок гіпотетичних некризових чисел народжених і померлих (за умови відсутності голоду) і на їх підставі зроблено оцінку прямих і непрямих втрат населення в 1932, 1933, 1934 рр. (Принагідно зауважимо, що за нашими розрахунками, наслідки Голодомору відчувалися ще у 1934 р.)

За результатами проведених нашим інститутом досліджень, сукупні демографічні втрати України внаслідок Голодомору становлять 4,5 млн. осіб, у тому числі 3,9 млн. — через надсмертність і 0,6 млн. — ненароджені. 90% людських жертв припадає на 1933 р. Прямі втрати сільського населення досягають 3,6 млн. осіб, що становить 92,6% від загального обсягу надлишку смертей в УСРР у 1932—1934 рр. Втрати через надсмертність у містах становлять 0,3 млн. осіб, що у 12,4 разу менше, ніж у селах.

Істотні міжпоселенські відмінності спостерігаються не лише для рівня показників прямих втрат, а й для їх річного розподілу впродовж періоду голоду. По-перше, у сільській місцевості 91% із загального обсягу передчасно померлих припадає на 1933 р., тоді як у містах — 66%. По-друге, втрати селян у 1932 р. були вищими, ніж у 1934 р., натомість втрати міських жителів у 1932 р. — дещо нижчі, ніж у 1934 р. **(див. табл. 1**). Тобто розподіл втрат сільського населення впродовж періоду 1932—1934 рр. вирізняється більш ранніми наслідками голоду та максимальною концентрацією надсмертності в 1933 р., тоді як у містах пік голоду в 1933 р. є менш вираженим і розподіл втрат по роках дещо рівномірніший.

	1932	1933	1934	1932-1934
Все населення	250,0	3 529,2	163,3	3 942,5
Міське населення	48,8	193,9	50,6	293,4
Сільське населення	201,2	3 335,3	112,7	3 649,1

Табл. 1. Втрати через надсмертність в Україні внаслідок голоду.

Структура прямих втрат населення характеризується перевагою чоловіків, на яких припадає 2,4 млн. (або 61,1%) із загального надлишку смертей у 1932—1934 рр. Втрати через надсмертність у розрахунку на 1000 осіб у 1933 р. становили 153,3 — для чоловіків і 88,4 — для жінок.

Про злочинний характер влади свідчить висока надмірна смертність і величезні прямі втрати дітей в 1932—1934 рр. Кількість додаткових смертей серед дітей віком 0—14 років становить майже 1,7 млн. осіб, у тому числі на селі — 1,6 млн. Унаслідок Голодомору передчасно померла кожна сьома дитина, а на селі — кожна шоста.

Таким чином, в Україні відбувалося тотальне навмисне вбивство голодом. Розрекламована сталінським агітпропом допомога зерном для України у лютому—березні 1933 року була недостатньою за обсягом та запізнілою за часом. Україну охоплює масова смертність, рівень якої стрімко зростає весною і досягає свого піку на початку літа 1933 р. Так, якщо втрати через надсмертність у лютому становили 87,7 тис., у березні — 122,4 тис, то у червні — 840,7 тис. Після червня рівень надсмертності починає зменшуватися **(рис. 1)**.

Рис. 1. Розподіл втрат через надсмертність по місяцях (1933 р.).

Існує певна територіальна диференціація втрат через надсмертність у роки катастрофи. Голодомор найбільше позначився на Харківській і Київській областях (в тодішніх адміністративних межах), а найменше — на Донецькій та Чернігівській. Так, якщо рівень смертності в УСРР у 1933 порівняно з 1931 р. збільшився в 7,1 разу, то в Київській і Харківській областях підвищення рівня смертності становило 9,6 та 9,4 разу відповідно, а в Донецькій та Чернігівській — 3,3 та 4,7 разу відповідно.

Непрямі втрати населення УСРР через голод в 1932—1934 рр. були зумовлені кількома чинниками. По-перше, відбулося зменшення контингенту породіль унаслідок смерті значної кількості жінок дітородного віку. По-друге, як відомо, в умовах голоду знижується ймовірність зачать та підвищується ризик для вагітності (невиношування, мертвонародження), що в підсумку призводить до різкого падіння рівня народжуваності.

Кількість населення України на початок 1932 року становила 31,4 млн. осіб, а на початок 1934-го — лише 27,8 млн. осіб. Відновити кількість населення, яка була на початок 1932 року, вдалося лише через 9,5 року (червень 1941 року).

Проведення повномасштабної реконструкції демографічної динаміки України за міжпереписний період 1939—1959 рр. дало змогу розрахувати демографічні втрати України і за роки Другої світової війни. Порівняльний аналіз свідчить, що втрати сільського населення під час Голодомору 1932/33 рр. істотно вищі, ніж у цивільного населення сільської місцевості у 1941—1945 рр. **(рис. 2).** Якщо у 1932—1934 рр. українське село втратило через надсмертність 3,6 млн., то під час війни на аналогічній території (без західних областей) прямі втрати за попередніми оцінками становили 1,5 млн. Виходить, що втрати від війни сталінського режиму із своїми громадянами у 1932—1933 рр. були більшими, ніж під час гітлерівської окупації в 1941—1944 рр. та повоєнної розрухи 1945 р.

Ось лише одна ілюстрація до тієї війни більшовицького режиму з власним народом. 23 червня 1933 року лікар Звенигородської райлікарні П. Блонський писав до наркома охорони здоров'я УСРР С. Канторовича: «... Становище не краще, ніж після навали жорстокого ворога, воєнної облоги або стихійного лиха. Дуже поширена серед керівних і рядових працівників політична шкідлива «теорія», що в голоді винні самі голодуючі, не хотіли працювати, кажуть, а раз так — нехай подихають — не шкода. Якийсь комерційний, чисто експлуататорський підхід до голодуючих. Їх розглядають не як людей у біді, а тільки як живу силу, яку потрібно використовувати для роботи. Звідси — не боротьба з голодом як народним лихом, а тільки завдання відновити живу силу, причому кінь в більшій повазі, ніж людина. За втрату коня карають, а за масову загибель людей нікого не карають» (http://istmat. info/node/31392).

Наш народ шанує День пам'яті жертв голодоморів як дату великої скорботи, як нагадування про трагічні сторінки вітчизняної історії для прийдешніх поколінь.

Олександр ГЛАДУН,
Омелян РУДНИЦЬКИЙ (Інститут демографії та соціальних досліджень імені М. В. Птухи НАН України).

ПОДРОБИЦІ

Прем'єра пластичної вистави «Очевидці»

Завтра в столичному Національному музеї «Меморіал жертв Голодомору» відбудеться прем'єра пластичного перформансу «Очевидці», який представить новостворений театр «СвОлоки». Сволок — це головна балка, яка підтримувала стелю в традиційній українській хаті. Його виготовляли переважно з дуба. Сволок завжди символізував міцність оселі, багатство, родючість. За основу вистави взято історії-монологи реальних людей, які вижили в роки Голодомору 1932—1933 рр. Мета акторів — дати глядачеві можливість відчути цю трагедію через людську долю і людські емоції.

Театр «СвОлоки» було засновано нинішньої осені студентами Київського національного університету театру, кіно і телебачення ім. І. Карпенка-Карого. Трупа співпрацює з театром «Practicum» та столичним Центром Сучасного Мистецтва «ДАХ». Дебютною роботою театру «СвОлоки» є пластичний перформанс «Очевидці» (хореограф-постановник — Марія Мясникова). Завтра відбудуться два покази вистави: о 16.00 та о 17.00, за адресою вул. Лаврська, 3.

Вл. інф.

«Їх відбирали із дна» — так історики оцінили кадровий контингент виконавців Голодомору на Чернігівщині

«Хроніки війни більшовиків з українським народом. Голодомор 1932—1933 років на Чернігівщині: виконавці злочину» — так названо книжку чернігівських істориків, співробітників Українського інституту національної пам'яті Сергія Горобця і Сергія Бутка. Видання щойно вийшло друком. Воно дає змогу читачам побачити, як ідеологи та організатори Голодомору 1932—1933 рр., як і всієї політики комуністичного тоталітарного режиму, творили свій злочин, спираючись на цілий апарат насильства: партійні і радянські органи, каральнорепресивні служби, армію та активістів на місцях.

Їх ретельно підбирали з різних асоціальних елементів, покидьків, злочинців, алкоголіків і наркоманів. При цьому влада системно звільнялася від романтиків і ідеалістів, які повірили в оманливі гасла та пропаганду комуністів. Звільнялися також від усіх тих, хто не до кінця втратив совість, співчуття, людяність. Тобто відбувалася цілеспрямована селекція: потрібні «кадри» вишукували, вирощували і використовували.

Автори на прикладі подій 1932—1933 років у Чернігівському та сусідніх із ним районах намагалися показати походження й поведінку місцевого комуністичного активу, спротив населення злочинній політиці. Книжка побудована на нових архівних матеріалах з фондів Державного архіву Чернігівської області, які до останнього часу залишалися невідомими широкому загалу.

Василь ЧЕПУРНИЙ.
Чернігівська область.

Сукупні демографічні втрати України внаслідок Голодомору становлять 4,5 млн. осіб

У Луцьку над храмом святої великомучениці Катерини, що споруджується в одному з найбільших мікрорайонів обласного центру, поблизу міської клінічної лікарні, встановлено головну баню. Подія відбулася напередодні храмового свята, яке православні відзначають 7 грудня. Цього дня передбачається освячення митрополитом Луцьким і Волинським Михаїлом накупольних хрестів, окрім головного, їх тут буде ще чотири. Висота новозбудованого храму разом з хрестом тоді сягне 24 метрів. Він стане однією з найвищих дерев'яних споруд в області *інформує наш власкор Максим Солоненко*

Їх поєднали кохання і... пошта

Микола Шевчук прийшов працювати листоношею в с. Шепилове Голованівського району в 1998 році. Згодом здобув вищу освіту в Одеській академії зв'язку. Зважаючи на отримані знання та досвід, його перевели на посаду інструктора з експлуатаційних, виробничо-технологічних питань центру поштового зв'язку №3 в смт Голованівськ. З 2013 Микола Шевчук обіймає посаду заступника начальника ЦОС №7.

Та, працюючи в гарному колективі, маючи хорошу цікаву роботу, чоловік мріяв про таке ж успішне особисте життя...

У 2008 році на пошту прийшла працювати оператором поштового зв'язку Світлана Осаульчак. Не помітити її було просто неможливо. Ця енергійна, комунікабельна, ерудована дівчина, разом зі своїм бажанням пізнавати поштовий світ, дуже швидко стала душею колективу, тому що не лише показувала гарні результати роботи сама, а й запалювала всіх навколо себе своїм ентузіазмом. Організовувала різноманітні психологічні мінітренінги серед операторів та листонош, застосовуючи свої знання психолога й додаючи при цьому наснаги й оптимізму в роботі своїм колегам, сприяючи покращенню послуг Укрпошти та зацікавлюючи до них споживачів.

Згодом у колективі помітили, що Світланка неабияк зацікавила Миколайовича. Починаючи своє спілкування в межах посадових обов'язків, із кожним днем їхні виробничі стосунки переростали у дружні. Разом вони стали учасниками багатьох різноманітних подорожей містами України, які традиційно організовував профспілковий комітет для своїх працівників, цікавих корпоративних вечірок. Тож із часом уже ніхто з колег навіть не сумнівався, що в майбутньому ці двоє молодих людей будуть не лише колегами, друзями, а й стануть подружжям. Так і сталося. Влітку минулого року Микола освідчився Світлані в коханні, в почутті, яке виношував в своєму серці, чекаючи слушної миті, не один рік. Отримавши бажану згоду, невдовзі заслав до батьків Світлани старостів. А вже наприкінці серпня цьогоріч разом із рідними, колегами та друзями вони весело й щиро відсвяткували своє весілля.

Знаючи життєву історію, життєві цінності цих двох молодих людей, без перебільшення можна сказати — їх чекає гарне подружнє життя. І хто б що не казав про те, що перебувати в шлюбі й працювати на одному підприємстві — небажано, протиріччям цьому твердженню є світлі почуття любові, мрія бути все життя поруч, елементарне бажання постійно турбуватись одне про одного. А ще — безліч спільних інтересів, цікавих задумів та ідей...

Працюючи в сфері обслуговування, опікуючись людськими проблемами, ці двоє молодих людей мріють про міцну та щасливу родину, з надією дивляться в мирне, світле майбутнє, роблячи для цього все, що від них залежить.

Петро МЕЛЬНИК.

Голованівськ — Кропивницький.

На знімку: щасливе молоде подружжя Світлана та Микола після щирих привітань колег у Кіровоградській дирекції УДППЗ «Укрпошта».

Фото автора.

У підготовці майбутніх журналістів мають брати участь працівники ЗМІ

Київська організація Національної спілки журналістів України та Інститут журналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка виступили співорганізаторами круглого столу на тему «Професійні та освітні стандарти з журналістики: стан, проблеми та перспективи». Відкриваючи дискусію, голова Київської організації НСЖУ Михайло Сорока (на знімку) ***нагадав, що свого часу на всю Україну було лише два факультети, які готували дипломованих журналістів — у київському і львівському університетах. Тепер їх — понад п'ятдесят! Але чи перейшла кількість у якість? Чи задоволені наші ЗМІ рівнем підготовки випускників наших вищих навчальних закладів? Хто вчить майбутніх журналістів? Які стандарти нинішньої професійної освіти у нашій сфері? Чому так стрімко фемінізуються наші відділення, факультети, інститути журналістики — добре це чи погано? Які виклики поставив перед нашою професією час, передусім, Майдан Гідності, розстріл у центрі Києва беззбройних патріотів і розв'язана Росією війна, у тому числі нахабна й агресивна інформаційна війна?***

Перелік цих запитань можна продовжувати довго. Я далекий від того, зауважив він, що на них є прості й легкі відповіді і що в таких дискусіях, як нинішня, ці відповіді ми знайдемо. Але такі зустрічі потрібні — особливо за спільної участі науковців і практиків журналістики. І для кожного з нас, і для всієї сучасної журналістики та її завтрашнього дня.

Під час круглого столу експерти обміркували такі питання: професійні стандарти в умовах актуальних викликів і загроз та соціальні комунікації в процесі інформаційно-технологічних трансформацій.

На сьогодні велику перепону для якісної роботи журналістів освітяни вбачають в підготовці журналістських кадрів не за вимогами роботодавців.

«Традиційна розмова про освіту зводиться до: «А ви, не так готуєте...», «А ви, не так навчаєте...». Кожна редакція працює по-своєму. І на кого нам орієнтуватися?», — каже директор Інституту журналістики КНУ імені Тараса Шевченка Володимир Різун **(на знімку)**.

Розв'язання цієї проблеми він вбачає в створенні єдиного документа, котрий буде затверджувати журналістські стандарти для майбутніх спеціалістів.

«Нам необхідно розуміти, що саме хоче індустрія ЗМІ. Має бути створений спільний документ, котрий буде для нас настановою. Кожен у своїй редакції — пан. Нам потрібно, щоб саме ви сказали, який журналіст вам потрібен. Освіта має орієнтуватися на вас», — звернувся до представників засобів масової інформації Володимир Різун.

Нині в Україні є два проекти професійних стандартів: мультимедійник та редактор мультимедійних видань. За словами Різуна, необхідно хоча б їх дати на погодження функціонуючим редакціям.

«Ми, як представники освіти, можемо лише допомогти вам. Це ваші інтереси і ваше бачення ситуації. Всі ключові гравці медіапростору мають взяти участь у створенні правильного, на їхню думку, образу журналіста», — додає Володимир Різун.

Марія КОЛЕСНИК.

Викрили мережу підпільних казино

Одразу дев'ятнадцять підпільних казино накрили у Херсоні співробітники СБУ та Головного управління Державної фіскальної служби.

Їхні власники вочевидь не цуралися прогресу, й обладнали зали за останнім словом техніки: замість примітивних «одноруких бандитів» використовувалися потужні комп'ютери, доступ до ігрових програм здійснювався через флешки, які видавалися відвідувачам в обмін на їхні гроші. Вражає кількість вилученої в ході обшуків електроніки: 270 системних блоків, 10 серверів, 24 одиниці іншої комп'ютерної техніки та аксесуарів загальною вартістю понад 1,7 млн. гривень, повідомили у прес-службі ГУ ДФС Херсонщини. Знайшлися також 59 тисяч гривень готівкою «чорної бухгалтерії», що стане доказом у кримінальному провадженні. Організаторів мережі казино ще належить встановити та притягти до відповідальності за ухилення від сплати податків та незаконне заняття гральним бізнесом.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.

Херсонська область.

Фото надане прес-службою ГУ ДФС Херсонщини.

Такий вигляд мали гральні зали.

Окупант продовжує гатити з важкого озброєння

Останню добу (станом на ранок 25.11) бойовики понад 30 разів обстріляли наших військових. За даними пресцентру АТО, мінометти різних калібрів використовували на маріупольському напрямі в районах Мар'їнки, Красногорівки, Новотроїцького, Широкиного, Гнутового, Славного та Водяного. Озброєння БМП — поблизу Старогнатівки. На луганському напрямку під вогонь мінометів та гранатометів потрапили позиції ЗСУ поблизу Новозванівки, Кримського і Новоолександрівки. Станиця Луганська та Кримське були обстріляні зі стрілецької зброї. На донецькому — з гранатометів різних систем окупанти вели вогонь по Авдіївці.

Що відбувається на передовій, розповів боєць ЗСУ (місце дислокації район ДАП): «Ситуація напружена. Останні декілька днів орки гатять з важкого озброєння по наших позиціях. Вони активно застосовують міномети, стрілецьку зброю, гранатомети. Щоправда, цієї ночі, на диво, було спокійно... жодного пострілу. Схоже, вони чекають на черговий гумконвой... Нині укріплюємо позиції і чекаємо найгіршого. На провокаційний вогонь ми не відповідаємо. Уже зранку такий відбувся. Коли вони влучно б'ють по нашому опорному пункту або ворожа диверсійна група підходить впритул — тільки тоді відкриваємо вогонь. Лише так можна їх заспокоїти. Додати нічого... всі хлопці в підрозділі живі та здорові...

За даними групи «Інформаційний спротив», РФ продовжує постачати техніку і озброєння на Донбас. «У районі населеного пункту Харцизьк (залізнична станція) розташована база окупантів. Військова техніка й озброєння (танки, БМП, БТР, РСЗВ «Град», армійський вантажний автотранспорт) загальною кількістю понад 300 одиниць, розташовані на відкритих стоянках і в 20 ангарних приміщеннях і перебувають під постійною охороною», — йдеться в повідомленні групи.

Затримання українських «диверсантів» у Криму — це невдалі спроби вербування

Про це учора на брифінгу повідомив керівник апарату голови СБУ Олександр Ткачук. За його словами, спецслужби РФ намагалися переманити наших військових, в основному — представників військово-морських сил, які до окупації розташовувалися в Криму. Окупанти використовували брудні та відверто бандитські методи вербування, зокрема, тиск та погрози розправою над родичами.

«Затримували наших військових, вивозили кудись в ліс і казали — ось, дивися, ось гранати, ось патрони, які ми в тебе знайшли. Або ти підпишеш, що ти будеш на нас працювати, або ми тебе затримуємо, і ти стаєш злочинцем», — зазначив він. О. Ткачук також повідомив, що СБУ виявила такі спроби вербування оперативно, і передача інформації російським кураторам була заблокована. А більшість військових моряків залишилася вірною присязі.

«Проте двох військових суд вже засудив до 12 років ув'язнення за державну зраду. Загалом у рамках спецоперації зареєстровано понад 30 кримінальних проваджень, у яких фігурують як громадяни України, військовослужбовці, так і конкретні співробітники, офіцери російських спецслужб. Окупантів цікавив бойовий чисельний склад військових частин України, їхнє озброєння, місця дислокації, директиви та бойові розпорядження щодо застосування сил АТО, результати та подробиці заходів мобілізації та інше.

Нагадаємо, днями ФСБ РФ заявило про затримання в окупованому Криму чергового українського «шпигуна», який нібито за завданням Міністерства оборони України збирав відомості про діяльність Чорноморського флоту.

Транш в обмін на деревину

Президент України Петро Порошенко під час саміту Україна—ЄС, який у четвер відбувся у Брюсселі, пообіцяв ініціювати скасування мораторію на експорт необробленої деревини. Про це повідомив Президент Єврокомісії Жан-Клод Юнкер під час спільної прес-конференції з Президентом Європейської Ради Дональдом Туском та главою нашої держави. «Я був радий тому, що український Президент висловив намір зняти заборону на експорт деревини. Це була наша умова. Як я розумію, це буде зроблено протягом наступних декількох тижнів, що дасть нам можливість надати наступний транш на 600 млн. євро макрофінансової допомоги з нашого боку», — сказав Юнкер. Варто нагадати, що мораторій на експорт лісу П. Порошенко підписав на початку липня 2015 року терміном на 10 років.

За результатами саміту також було укладено низку двосторонніх документів про співпрацю між Києвом та Брюсселем, **інформує прес-служба глави держави**. Зокрема, це Меморандум про взаєморозуміння щодо стратегічного енергетичного партнерства між Україною та ЄС спільно з Європейським співтовариством з атомної енергії. Документ про взаєморозуміння щодо співробітництва в енергетичний галузі уже було підписано 1 грудня 2005 року — на 10 років, проте «у відносинах нашої держави та спільноти з того часу відбулися кардинальні зміни». У підписаному в четвер Меморандумі актуалізовані стратегічні цілі та напрями співпраці, серед яких забезпечення повної інтеграції енергетичних ринків України та ЄС та імплементації Третього енергетичного пакета ЄС, підвищення енергоефективності в усіх галузях споживання енергії, скорочення викидів парникових газів тощо.

Також було підписано Угоду про фінансування заходу «Антикорупційна ініціатива ЄС в Україні». Загальний бюджет впровадження ініціативи становить 16,34 млн. євро, з яких внесок з боку ЄС — 15 млн. євро, співфінансування МЗС Данії — 1,34 млн. євро, пише пресслужба. Передбачається, що ці кошти спрямують на посилення спроможностей органів державної влади, відповідальних за боротьбу з корупцією, покращення парламентського нагляду за процесом реалізації реформ, залучення громадянського суспільства та ЗМІ до здійснення антикорупційних заходів. Реалізація проекту розпочнеться наприкінці 2016 року за безпосередньої участі МЗС Данії.

***

Учора у Києві відбувся брифінг заступника глави адміністрації Президента України Костянтина Єлісєєва, який підбив підсумки 18-го саміту Україна—ЄС. «Ми домовилися у тому, що ЄС продовжуватиме надавати солідарну підтримку Україні у відновленні суверенітету та територіальної цілісності. Було підтримано мирні кроки Президента України з імплементації «Мінська» і з відновлення миру на Донбасі. Звичайно, кримське питання також було в центрі уваги. Ми дуже вдячні за непорушну позицію ЄС у кримському питанні. Після дискусій у нас зросла впевненість і зросли шанси, що санкції проти Росії можуть бути продовжені найближчим часом. Ми сподіваємося на відповідне рішення вже у грудні цього року», — зауважив К. Єлісєєв.

Також він повідомив, що Євросоюз поділяє принциповий підхід української сторони щодо прискорення ратифікації Угоди про асоціацію. «Усі погодилися, що цей процес якомога швидше потрібно завершувати. Нас запевнили, що під час саміту Європейського Союзу Президент Туск поставить питання про прискорення ратифікації голландським парламентом», — повідомив заступник глави адміністрації Президента України.

Окрім того, за словами Єлісєєва, Київ та Брюссель планують провести наступний спільний саміт у 2017 році на території нашої держави.

ДО РЕЧІ

Цього тижня Європарламент проголосував за резолюцію щодо боротьби з антиєвропейською пропагандою з боку РФ та різноманітних терористичних організацій. Також, як пише DW, ***євродепутати в четвер проголосували за резолюцію із вимогою тимчасово заморозити переговори щодо членства Туреччини в ЄС через дії влади в країні після невдалої спроби перевороту в липні цього року.***

Кроки до співпраці з Японією

Завершився візит до Японії української делегації, яку очолював перший віце-прем'єр, міністр економічного розвитку та торгівлі Степан Кубів.

В останній день перебування у Токіо Степан Кубів зустрівся зі старшим віце-міністром закордонних справ Японії Нобуо Кіші й міністром економіки, торгівлі та промисловості Хіросіґе Секо. Йшлося про реформи в Україні, поліпшення інвестиційного клімату в нашій державі, боротьбу з корупцією, перспективні напрями для співробітництва та інвестицій. Як зазначив Надзвичайний і Повноважний Посол України в Японії Ігор Харченко, під час цих зустрічей «японська сторона підтвердила незмінність своєї позиції щодо продовження санкцій стосовно Росії у зв'язку з агресією проти України і солідарності країн «сімки» з цього питання». Про це він написав у Facebook.

Про українські реформи, пріоритетні напрями інвестиційного співробітництва, зустрічі з представниками японського бізнесу та керівництвом міністерств Степан Кубів розповів в інтерв'ю провідному японському телеканалу NHK. Зокрема, перший віце-прем'єр під час розмови повідомив, що сьоме засідання нашої Координаційної ради та Комітету ділового співробітництва з Україною Японської федерації бізнесу «Кейданрен» наступного року планововано провести у Львові.

Насиченою і плідною була зустріч української делегації з членом ради директорів Японської організації зовнішньої торгівлі JETRO («Джетро») Коджі Йонетані. Йшлося про пріоритетні інвестиційні проекти між українськими та японськими компаніями у різних сферах економіки. Члени української делегації зауважили, що в нашій державі приділяється значна увага підтримці інвесторів та захисту їхніх інтересів. Для цього створені та працюють Офіс з просування експорту і Офіс залучення та підтримки інвестицій. Їх функція — допомогти бізнесу налагодити професійний діалог та взаємовигідну співпрацю. Сторони домовилися, що незабаром до України приїде торгова місія з Японії, яка глибше познайомиться з можливостями залучення японських інвестицій у різні галузі промисловості та сільського господарства, розвитку енергетики та інфраструктури.

Українських аграріїв запрошено на виставку Foodex Japan 2017, яка відбудеться у березні 2017 року. Японія підтвердила, що українські виробники сільгосппродукції матимуть спеціальні (пільгові) умови участі у Foodex Japan 2017.

Українська делегація також взяла участь у круглому столі, де йшлося про поглиблення співпраці України і Японії в агробізнесі, енергетиці та енергоефективності, розвитку регіональних проектів водокористування та водоочищення. Від імені японських компаній представники «Джетро» запевнили, що підприємці Японії зацікавлені в інвестиціях в Україну та імпорті українських товарів до своєї країни.

Ніна БАЛИКОВА.

Токіо.

Місто протестує, табір бунтує

Після протестів і вимог жителів болгарського міста Харманли (розташоване за кілька кілометрів від кордону з Туреччиною) влада запровадила 21 листопада карантин у найбільшому в країні таборі для біженців і заборонила їм виходити за його межі. Причини — загроза поширення шкірних хвороб і зухвала поведінка мігрантів.

Це не сподобалося біженцям, і в четвер вони підняли бунт у таборі. Мігранти вимагали зняти заборону на вихід у місто, а коли влада відмовила, забарикадували сміттєвими баками в'їзд до поселення й почали палити бараки, шини, штурмувати ворота. Поліцейським Харманли довелося викликати підкріплення з обласного центру Хасково. Надвечір обстановка в таборі й за його межами загострилася. Біженці закидали поліцейських камінням, обрізками труб. Для наведення порядку було застосовано водомети, сльозогінний газ, шумові гранати й гумові кулі. Це тривало до глибокої ночі. Постраждало понад 20 поліцейських, а 200 мігрантів було затримано за опір владі.

Загалом у таборі перебувають більш як 3000 біженців, переважно з Афганістану.

В екстреному порядку в Харманли приїхав прем'єр-міністр у відставці Бойко Борисов, керівництво МВС і МОЗ. За словами Б. Борисова, там, де виникають подібні заворушення, завжди є передумови до терористичного акту. Він запевнив, що винним в їх організації пред'являть офіційні обвинувачення, і вони будуть суворо покарані. За його словами, всі мігранти, які поводилися агресивно й порушували громадський порядок, будуть переселені в біженські табори закритого типу, а потім і екстрадовані з країни. Він додав, що уряд уже направив заявку на виділення літака, на якому в грудні першу групу біженців, в основному громадян Афганістану, повернуть на їхню батьківщину.

До речі, цього самого дня заворушення виникли й у таборі біженців на грецькому острові Лесбос. Мігранти улаштували пожежу в ньому. У вогні загинули 66-річна жінка й шестирічна дитина. Є і поранені. Поліції також довелося застосовувати спецзасоби для наведення порядку.

Олександр БІЛИК.

Трамп — народний комунікатор і лідер сучасності

Члени міської ради албанського міста Камза одноголосно ухвалили рішення удостоїти обраного президента США Дональда Трампа звання почесного жителя.

Мотиви, перераховані в постанові ради, дуже значущі. В Камзі Трампа вважають «революційною моделлю нового демократичного порядку, економічним експертом, зовнішньополітичним переговорником, народним комунікатором і лідером сучасності», який дарує надію усім громадянам США, що почуваються «зрадженими політичним класом».

ЗМІ зазначають: 100-тисячне місто Камза, яке вважається передмістям Тирани, відоме тим, що більшість вулиць і площ у ньому носять імена відомих політиків, артистів та інших популярних особистостей, а також міст світу. Тут можна пройти по Токіо, Парижу, Нью-Йорку, зазирнути на Ніколя Саркозі, Сільвіо Берлусконі і Тоні Блера, попити кави «у» Лондоні й Пекіні.

Ідея називати вулиці на честь знаменитостей та міст належить мерові Камзи Джилалу Мзіу, якого обрано від опозиційної правоцентристської Демократичної партії Албанії.

Ярослав СЕРГІЄНКО.

ФОТОФАКТ

Ураган «Отто» цього тижня обрушився на країни Центральної Америки. Тисячі людей було евакуйовано. В Нікарагуа та Коста-Ріці оголошено надзвичайний стан. Основні руйнування напередодні зафіксували в Панамі, де наразі відомо про чотири жертви і п'ять зниклих безвісти через зсуви і повені, спричинені стихією.

На знімку: рятувальна операція на місці зсуву ґрунту в столиці Панами.

Фото Xinhua/Укрінформ.

ПЛАНЕТА

Модель ООН — це не гра, а репетиція

Учора в Скандинавській гімназії (Київ) увосьме стартувала регіональна конференція «Модель ООН: Сканді-2016». Це міжнародна освітня рольова гра, в ході якої імітуються засідання різних органів системи ООН. Але за сухим визначенням насправді криється надзвичайно потужний потенціал майбутнього зовнішньої політики України: старшокласники і студенти збираються разом, щоб у дискусії шукати розв'язання міжнародних проблем, які сьогодні несила подолати фаховим дипломатам...

«Тема Моделі — «Трансформування нашого світу: досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030-го», — розповіла директор Скандинавської гімназії Тетяна Пушкарьова. — Тема складна, як і все, що сьогодні відбувається на планеті. Але протягом трьох днів діти не просто моделюватимуть роботу ООН. Вони навчатимуться обстоювати свою думку, дебатувати, шукати компроміси і ухвалювати рішення».

Роботу яких саме комітетів ООН і які питання обговорювати учасники Моделі обирають самі. Наприклад, цього року вперше буде відтворено роботу історичної Ради Безпеки, а точніше — засідання, під час якого було створено Державу Ізраїль. Чому саме це засідання, пояснила куратор «Сканді-2016» Єлизавета Глотова: «Учасники Моделі вирішили, що ця подія істотно вплинула на формування міжнародної політики в другій половині минулого століття і на початку XXI». Ще цього року школярі взялися за Світовий океан та морське право. Така тематика стала головною в роботі Комітету Всесвітньої морської організації. «Навіть не уявляємо, про що вони там дискутуватимуть», — зізнаються педагоги, але таким є вибір молодих дипломатів. У переліку робочих тем, які обговорюватимуть у шести комітетах: захист інтелектуальної власності, боротьба з міжнародною організованою злочинністю, обмеження у використанні робототехніки у штучного інтелекту в воєнних конфліктах...

«Ви — круті!» — не стримав емоцій депутата Київської міськради Вадим Ноздря. «Рівень підготовки учасників гри, рівень володіння англійською мовою вражає. Таку жагу до пізнання треба підтримувати».

Слід додати, що заявки на участь подали майже 40 команд із України. І вперше до Моделі «Сканді» приєдналася Грузія. Цікаво, що саме ця команда моделюватиме роботу делегації України. «Наша школа вже три роки співпрацює зі Скандинавською гімназією. Але до участі в роботі Моделі ООН ми тільки долучилися і перший крок робимо в Україні», — розповів директор Публічної школи №98 (Тбілісі) Георгій Монселідзе.

В урочистому відкритті «Сканді-2016» взяв участь Надзвичайний і Повноважний Посол Фінляндії в Україні Юха Віртанен, який у своєму виступі нагадав, що саме ООН — це організація, яка об'єднує різні народи і різні культури, яка є гарантією миру, дотримання прав людини тощо.

Окрім того, на відкритті були присутні представники посольств інших скандинавських країн, а також Грузії. Звернувся до учасників Моделі й посол з особливих доручень МЗС України Юрій Пивоваров, який сьогодні буде спеціальним гостем Моделі й проведе окрему сесію. Очікують сьогодні учасники «Сканді-2016» і Володимира Огризка, міністра закордонних справ України в 2007—2009 рр.

Наталя ФІЛІПЧУК.

Глави МЗС 14 країн ЄС закликають оновити угоду про контроль над озброєннями через дії РФ

У райцентрі Попільня на Житомирщині завершився ремонт гімназії № 1, де навчаються 667 дітей. Тут виконано робіт на 7,2 млн. грн., з яких 6,5 млн. грн — кошти Державного фонду регіонального розвитку. У гімназії проведено зовнішній ремонт та утеплення будівлі, *повідомляє наш власкор Оксана Лук'яненко*

На Сумщині у місті Ромни на замовлення ДП «Укрводсервіс» київська фірма «Фастгеоресурс» почала розчищати річку Сулу. Кілька місяців тому тут стався масовий мор риби. Планують почистити майже 2 км водойми, роботи завершать наступного року, *інформує наш власкор Володимир Чернов*

Мамограф за кошти обласного бюджету

За три мільйони сто тисяч гривень, виділених Чернігівською обласною радою, придбано мамограф для онкологічного диспансеру. Досі у профільному закладі області був лише один такий прилад. До того ж він працював на плівці, тож затратні матеріали лягали фінансовим тягарем на пацієнтів, що й так обтяжені хворобою.

У пам'яті нового апарата можуть зберігатися до 40 тисяч результатів, а продуктивність його роботи — від 5 тисяч, якщо роздруковувати, і до 10 тисяч досліджень на рік, якщо вони проводяться скринінговим методом, тобто при збереженні результатів в електронному вигляді.

Іще чотириста тисяч гривень, які вдалося заощадити завдяки тендерному відбору пропозиції при купівлі мамографа, планують спрямувати на придбання лапароскопічного обладнання для оперативних втручань. На півтора мільйона з виділених громадою області коштів уже закуплено хіміотерапевтичні препарати.

Крім цих коштів для потреб онкохворих області цього року було залучено ще чотири мільйони гривень із Державного фонду регіонального розвитку. Їхнє призначення — реконструкція приміщень поліклінічного та ремонт даху радіологічного відділень онкодиспансеру.

Плани на наступний рік іще масштабніші — обладнати радіологічне відділення лінійним прискорювачем. Цей комплекс приладів, який, зокрема, виконує функції томографа і так званого кібер-ножа, забезпечуватиме пацієнтам необхідне до- і післяопераційне лікування, здійснюватиме сучасну високоточну променеву терапію.

Вартість проекту зі встановлення у Чернігові сучасного лінійного прискорювача — майже 90 мільйонів гривень. Окрім обладнання, яке необхідно придбати, для нього треба збудувати й спеціалізовані приміщення.

Голова Чернігівської обласної державної адміністрації Валерій Куліч на представленні нового мамографа зазначив, що переоснащення онкологічного диспансеру — пріоритетне завдання для області. Адже, коли запрацює весь запланований комплекс, це тривалий позитивний вплив на здоров'я жителів усього регіону. І що важливо — як запевнив голова виконавчої влади області, для мешканців області лікування на новому обладнанні буде безплатним.

Василь ЧЕПУРНИЙ.
Чернігів.

Голова Чернігівської обласної державної адміністрації Валерій Куліч та головний лікар Чернігівського онкодиспансеру Валерій Зуб на представленні нового мамографа в лікувальному закладі.

Фото прес-служби Чернігівської ОДА.

РЕГІОН: СУМЩИНА

Криза — трамплін для підприємців

З початку року в Сумах зареєстрували майже дві тисячі нових підприємств і підприємців, які отримали консультації у міському Центрі зайнятості.

«Бізнесменам на старті» запропонували скористатися кількома вигідними механізмами, серед яких — компенсація соціального внеску, який замість роботодавця сплачує до бюджету Служба зайнятості. Це відбувається за умови створення на підприємстві нових робочих місць для працівників з числа безробітних.

Заохочується також працевлаштування внутрішньо переміщених осіб. Служба зайнятості компенсує роботодавцям кошти, виплачені переселенцям як зарплата. Частина підприємців уже скористалась такими фінансовими послугами.

Школярів відправили на карантин

На Сумщині вже в кількох навчальних закладах оголосили карантин. Найбільше хворих учнів в Охтирському районі — там на кілька днів закрили п'ять шкіл.

У Сумському районі не працюють дві школи, у кожній захворіло більш як 80 дітей. В одній із шкіл Путивльського району на карантин відправили першокласників, а у Сумському кадетському корпусі на гострі вірусні інфекції захворіли понад 60 відсотків вихованців. У Недригайлівському вищому професійному училищі із 280 підлітків слабують 150.

Загалом упродовж тижня на грип та ГРВІ на Сумщині занедужали 4200 осіб, але в обласному управлінні охорони здоров'я запевнили, що епідеміологічний поріг ще не перевищено. Тим часом у Сумах від грипу вже помер школяр. Нинішнього сезону це — перша така трагедія в Україні.

Володимир ЧЕРНОВ.

Звучали «Сонячні кларнети»

Гала-концертом завершився сьомий міжнародний фестиваль інструментальної музики «Сонячні кларнети», який протягом трьох днів проходив у Житомирі. У ньому взяли участь виконавці з різних міст України, а також із Сербії, Вірменії, Молдови. Репертуар був різноманітний: звучали класичні твори, народна та джазова музика. Фестиваль поєднав у собі виставку-презентацію духових інструментів, майстер-класи, виступи провідних музикантів. Виконувалися твори не лише на кларнеті, а й на саксофоні.

Оксана ЛУК'ЯНЕНКО.
Житомир.

На знімку: крім віртуозів своє вміння змогли продемонструвати і юні музиканти.

Фото прес-служби Житомирської ОДА.

Спецтранспорт для лікарні

Попаснянському районному центру надання первинної медико-санітарної допомоги передано три спеціалізовані автомобілі. Для їх придбання з районного бюджету виділено понад мільйон гривень. Під час передачі медикам нового транспорту в. о. голови райдержадміністрації Микола Ханатов запевнив, що й надалі охороні здоров'я приділятиметься належна увага, тому що це — пріоритетний напрям соціальної сфери». А головний лікар районного Центру надання первинної медико-санітарної допомоги Віра Гурова зазначила, що за останні два роки медична сфера району отримала максимальні за час незалежності України увагу та фінансування.

Павло ВОРОНЦОВ.
Луганська область.

На знімку: новий транспорт для лікарні.

Фото прес-служби Попаснянської райадміністрації.

КАЛЕЙДОСКОП ВІСТЕЙ

Поліція розшукує нападників

Днями 24-річний мешканець міста Здолбунів повідомив поліції про те, що троє невідомих осіб скоїли напад на нього та ще одного 34-річного чоловіка, який був із ним, у під'їзді будинку по вулиці Соломії Крушельницької у Рівному. Нападники розпилили чоловікам газовий балончик в обличчя, кілька разів ударили битою. Погрожуючи пістолетом, вирвали з рук пакунок, в якому було 900 тисяч гривень, 50 тисяч доларів США та 40 тисяч євро.

Як повідомили у відділі комунікації поліції Рівненської області, за цим фактом відкрито кримінальне провадження за ч. 4 ст. 187 Кримінального кодексу України. Поліція розшукує нападників.

Олександра ЮРКОВА.
Рівне.

Запустили насіннєвий завод

У Кам'янці-Подільському запрацював новий насіннєвий завод «КВС-Україна». Це дочірнє підприємство німецької компанії, яка вже понад півтора століття займається селекцією головних сільськогосподарських культур і постачанням якісного насіння споживачу. Трохи більше року знадобилось інвесторам, щоб пройти шлях від ідеї до відкриття виробництва. Новий об'єкт коштував двадцять мільйонів євро. Передбачається, що для його потреб засіватиметься дві тисячі гектарів, на яких вирощуватиметься, а потім доводитиметься до потрібних кондицій у виробничих цехах до шести тисяч тонн насіння на рік.

Ірина КОЗАК.
Хмельницький.

ЦИФРА

6 699 необлікованих найманих працівників, яким виплатили понад 27,1 млн. грн. доходів, виявили працівники Головного управління ДФС у Тернопільській області. У результаті проведених заходів з 5621 громадянином роботодавці оформили трудові договори.

Вл. інф.

Земляків захистить страховий поліс

Вінницька міськрада починаючи з 2017-го купуватиме поліси страхування життя і здоров'я земляків, яких призиватимуть на службу для участі у зоні АТО.

Рішення про обов'язкове страхування мобілізованих через Вінницький міський військкомат депутати підтримали одноголосно. Міський голова Вінниці Сергій Моргунов уточнив, що вигнанцями є піонерами у страхуванні за кошти територіальної громади тих, хто захищає країну. Для придбання страхових полісів на наступний рік у бюджеті передбачено п'ять мільйонів гривень. У разі необхідності депутати збільшать суму, щоб повністю забезпечити всі страхові кошти.

До моменту страхування міськрада надавала допомогу пораненим на лікування у сумі 25 тисяч гривень, а сім'ї загиблих отримували по сто тисяч гривень. Її виділили 89 воїнам, які дістали поранення, та 21 сім'ї загиблих.

Віктор СКРИПНИК.
Вінниця.

Допит Януковича перенесли на 28 листопада

Учора у Святошинському районному суді міста Києва в режимі відеоконференції із Ростовським обласним судом мав відбутися допит Віктора Януковича як свідка у справі за обвинуваченням п'ятьох колишніх співробітників спецпідрозділу «Беркут» у вбивствах активістів Майдану.

Проте у зв'язку із блокуванням активістами виїзду автозаків із Лук'янівського СІЗО з метою недопущення вивезення екс-«беркутівців» на засідання суду розгляд справи було відкладено на 13-ту годину 28 листопада 2016 року.

Наталя ТИТАРЕНКО.

Вінниця за бюджетні кошти придбає понад тисячу експрес-тестів для визначення вірусу грипу (УНН)

Відкрили квартиру–музей Франка

Учора в столиці відкрили квартиру-музей родини видатного українського письменника і поета Івана Франка. Її адреса — вулиця Володимирська, 48а. Саме сюди, у квартиру № 15, 1949 року радянська влада примусово переселила зі Львова родину сина Івана Франка Тараса. Віднині в ній, окрім побуту, архіву і художніх робіт самого Тараса, можна буде побачити експозицію, присвячену іншим дітям славетного українського письменника — Андрію, Петру та Ганні. Ініціатором створення квартири-музею став онук Каменяра Роланд Тарасович, який, власне, і відкрив учора музей.

Марина КРИВДА.

На знімку: голова правління Міжнародного фонду Івана Франка, онук поета Роланд Франко.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Держслужбовці взяли до рук зброю

Стрілецький день провели на Володимир-Волинському військовому полігоні командири та заступники загонів територіальної оборони районів області.

Голова Ратнівської райдержадміністрації Андрій Харлампович **(на знімку)** показав непогані результати, стріляючи із кулемета «Максим». Участь у навчаннях взяв також голова облдержадміністрації Володимир Гунчик. На Волині такі навчання зі держслужбовцями-керівниками проводять уже не перший рік.

Максим СОЛОНЕНКО.

Волинська область.

Фото з інтернет-видання «ВолиньPost».

Вода з Дністра придатна для пиття

Водоочисна станція «Дністер», розташована за 40 кілометрів від Південної Пальміри, — перша ланка в забезпеченні мільйонного міста чистою питною водою. Тут у рамках великомасштабного проекту реконструкції одеська філія «Інфоксводоканалу» розпочала монтаж хлораторних установок німецької фірми Aldos. Підприємству це коштуватиме 19,3 млн. грн., цьогоріч у хлораторних уже проведено робіт на понад 1 млн. грн.

Крім того, на станції «Дністер» співробітники «Інфоксводоканалу» вже встановили два нові австрійські насоси фірми Andritz, електродвигуни й супутнє обладнання на суму 22 млн. грн. Повністю заміняють електрощити на нові, українського виробництва. Ці новації дадуть змогу заощаджувати до 35% електроенергії.

Нині на підприємстві активно тривають роботи із заміни ліній зовнішнього енергопостачання станції «Дністер». Уже прокладено 4,5 кілометра броньованого кабелю.

Директор філії «Інфоксводоканал» Ігор Лисенко розповів «Голосу України», що така масштабна модернізація водоочисної станції «Дністер» відбувається вперше і спрямована насамперед на те, щоб забезпечити її безперебійну роботу за будь-яких погодних умов і за будь-яких обставин. Реконструкція хлораторних і закупівля європейського обладнання дадуть змогу підвищити якість очищення і знезаражування води, а також знизити витрати на енергоносії.

— Усе це робиться насамперед для наших споживачів. Ми завжди маємо бути впевнені в надійності та якості наданих послуг, — зазначив Ігор Лисенко.

Однак у підприємства є й зустрічне прохання до своїх абонентів — оплачувати вчасно рахунки за спожиту воду.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

Одеса.

Закликають застрахуватися від накопичення неплатежів

Чернігівські газівники б'ють на сполох: загальний рівень розрахунків за газ клієнтів ТОВ «ЧернігівгазЗбут» залишається низьким і навіть за зростання боргів споживачі не звертаються до органів соцзахисту.

«Нові правила надання субсидій дали змогу всім споживачам, навіть боржникам, скористатися державною допомогою і застрахувати себе від накопичення неплатежів і відключення газу. Тому ми радимо сім'ям, витрати яких на «комуналку» перевищують 15% сукупного доходу, звертатися по її призначення, — наголосив директор «ЧернігівгазЗбуту» Іван Луста. — Але споживачам варто знати, що вже наявний борг не перекриється субсидійними коштами. Щоб у подальшому, за будь-яких змін у нормативних документах, які регулюють нарахування щодо пільг та субсидій, у них не виникало питань, наявний борг має бути сплачено готівкою».

На Чернігівщині сьогодні борги за газ споживачів, які не оформили субсидії, досягли майже 100 мільйонів гривень. Таких клієнтів 112 тисяч. Натомість споживачі, які оформили субсидії, мають борги у півтора разу менші — 104 тисячі домогосподарств недоплатили постачальнику газу за надані послуги 65,2 млн. грн.

Цікаво, що далеко не всі боржники є бідними. Адже у компанії — постачальника газу зі здивуванням розказують про власників великих маєтків, які ходять у боржниках і роз'їжджають на «Мерседесах». Так, наприклад, за 176 домогосподарствами площею понад 200 кв. м значиться заборгованість на загальну суму майже 940 тис. грн.

Василь ЧЕПУРНИЙ.

Чернігівська область.

Газові борги виявилися нездоланними

Підприємства комунальної теплоенергетики Хмельниччини за спожитий газ заборгували понад 257 мільйонів гривень. Рівень розрахунку за споживаня становить менш як 77 відсотків. Найбільші борги виникли через непогашену різницю в тарифах для населення і бюджетних установ та заборгованості за послуги підприємств державного бюджету. Крім того, держава не відшкодувала 32,7 мільйона гривень призначених пільг і субсидій.

Серед найбільших неплатників опинилися комунальні підприємства із чотирьох районів та ТОВ «Шепетівка Енергоінвест». У деяких з них борги тягнуться вже тривалий час, однак вони досі не можуть їх погасити.

Ірина КОЗАК.

Хмельницький.

Усе життя з книгою на ви

У літературній світлиці Бережанського музею книги на Тернопільщині відбулася презентація бібліографічного покажчика «Несе в душі свою найкращу думу». Захід приурочили до ювілею організатора й першого директора музею книги, ученого секретаря Державного історико-архітектурного заповідника у Бережанах Надії Волинець.

Надія Волинець — заслужений працівник культури України, музеєзнавець, публіцист, науковець, лауреат премії ім. братів Лепких, «Людина року на Тернопіллі», почесна громадянка Бережан.

Свого часу вона була ініціатором створення музею Богдана Лепкого у Бережанах та музею Б. Лепкого і родини Смиків у Жовчеві Рогатинського району Івано-Франківської області.

За її ініціативи у Бережанах встановлено меморіальні таблиці І. Франкові, М. Шашкевичу, пам'ятник Б. Лепкому, погруддя А. Чайковського. Упорядники бібліографічного покажчика Анжеліка Прелуцька та Лілія Зінчук.

Галина МИКОЛИН.

Тернопільська область.

Фото надане автором.

РЕГІОН: ЗАПОРІЖЖЯ

Затримали чотирьох «прихватизаторів»

У Запоріжжі затримано чотирьох осіб, які намагалися вкрасти 18 мільйонів гривень. Незаконну оборудку зупинено старанням НАБУ і СБУ.

Один із проектних інститутів Запоріжжя зі своїм шикарним приміщенням на проспекті Соборному давно мозолив очі любителям «прихватизації». Тож зловмисники вдалися до класичної схеми. «Для досягнення плану скоєння злочину учасники групи (зокрема, й керівники державного підприємства) протягом 2015 року створили фіктивну заборгованість інституту перед підконтрольним приватним підприємством, звернулися до суду для її стягнення, а надалі мали намір отримати кошти за рахунок реалізації нерухомого майна ДП «Державний проектний інститут «Запоріжцивільпроект», — повідомила прес-служба НАБУ.

Зрештою, чотирьох фігурантів справи затримано за ст. 208 КПК України. Їм висунуто підозри за кількома статтями КК України (зокрема, привласнення, розтрата або заволодіння чужим майном шляхом зловживання службовою особою своїм службовим становищем і службова підробка).

З'явиться додатковий залізничний маршрут з Києва до Маріуполя

Окрім десятків додаткових новорічних поїздів, Укрзалізниця збирається запровадити ще один маршрут — із Маріуполя на Київ.

Поїзд має категорію нічного швидкого і зупинятиметься лише на кількох великих станціях, включно із Запоріжжям та Дніпром. Варто додати, що його поява зумовлена не лише необхідністю (напрямок дуже популярний серед пасажирів), а й можливостями. Адже завдяки реконструкції залізничної ділянки Запоріжжя—Комиш-Зоря—Волноваха (Комиш-Зоря — селище в Більмацькому районі Запорізької області), проведеної цьогоріч, істотно зросла її пропускна спроможність. Зокрема, тепер є можливість щодобового проїзду 23 пар вантажних поїздів і чотирьох пасажирських.

А тепер, власне, про сам поїзд. Уперше він вирушить з Києва 22 грудня о 18.53, курсуватиме по парних днях, прибутття до Маріуполя — о 12.20 наступного після виїзду дня. З міста металургів та машинобудівників потяг вперше вирушить 23 грудня о 17.46, курсуватиме по непарних днях і прибуватиме до Києва о 12.08.

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.

НАМ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, ЩО...

...об'єднані територіальні громади — найактивніші

Регіональна комісія з оцінки та проведення попереднього конкурсного відбору, створена при облдержадміністрації, розглянула проекти, що можуть реалізовуватися за рахунок коштів Державного фонду регіонального розвитку. У 2017 році для цього виділяється 688,2 мільйона гривень. Окремо відзначено високу інвестиційну активність міст та районів області. Лисичанською міською радою подано 26 проектів на 98,4 мільйона гривень, Рубіжанською — 15 проектів на 95,1 мільйона гривень, Попаснянським та Сватівським районами відповідно на 79 мільйонів гривень та 67 мільйонів гривень, Кремінським та Станично-Луганським — майже 54 мільйони гривень. Дуже активно виявили себе територіальні громади. Новопсковською об'єднаною територіальною громадою подано три проекти на 18,9 мільйона гривень, Білокуракинською — сім проектів на 7,2 мільйона гривень. Як зазначають в ОДА, більшість проектів стосується сфери дорожньо-транспортної інфраструктури, житлово-комунального господарства та освіти.

Павло ВОРОНЦОВ.

Луганська область.

ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ

Завершуються роботи з освітлення шести вулиць села Мишурин Ріг Верхньодніпровського району Дніпропетровської області. За інформацією сільського голови Любові Яківець, це стало можливо завдяки перевиконанню сільського бюджету: з'явилися необхідні кошти в сумі 540 тисяч гривень, а ще 200 тисяч виділила районна рада, *повідомляє наш власкор Олена Чернявська*

Шлях до зниження тарифів

Останнім часом тема цін на газ і тарифів на опалення перебуває в центрі уваги суспільства. Однак усі публічні дискусії точаться навколо двох питань — справедливості тарифів і системи субсидій. Тоді як тема монополії на ринку теплової енергії (ТЕ) залишається практично поза обговоренням. Тож що насправді відбувається у вітчизняних системах централізованого теплопостачання (ЦТ)?

Що таке конкурентний ринок тепла?

Існуюча ситуація в теплопостачанні:

Комунальна власність

Виробник тепла → Система транспортування → Постачання кінцевому споживачу → Споживач тепла

Ситуація після впровадження конкурентного ринку тепла

Комунальна або приватна власність

Комунальна власність

Виробник тепла → Система транспортування → Постачання кінцевому споживачу → Споживач тепла

Незалежний виробник | Незалежний виробник | Незалежний виробник

Проблеми централізованого теплопостачання

Унаслідок *монопольного* становища підприємств теплокомуненерго (ТКЕ) в секторі ЦТ та недосконалого законодавства є низка проблемних питань. Це насамперед відсутність передумов для конкуренції у сфері теплопостачання. Відсутність стимулів для підвищення ефективності виробництва ТЕ. Існування бар'єрів для доступу до тепломереж незалежних виробників теплової енергії. Відсутність або недостатність інвестицій як наслідок недосконалості наявних механізмів тарифоутворення («собівартість +6 відсотків»).

Зазначимо, що розвинені європейські країни переважно вже створили конкурентний ринок ТЕ, а решта країн ЄС рухається в цьому напрямку.

Нагадаємо, що *«ефективним центральним теплопостачанням і охолодженням»* згідно з директивою 2012/27 EU «Про енергоефективність» вважається «система центрального теплопостачання або охолодження, що використовує мінімум 50 відсотків відновлюваної енергії, 50 — скидного тепла, 75 — тепла від когенерації, або 50 відсотків комбінації такої енергії та тепла».

Якщо звернути увагу на досвід європейських країн, то в них протягом останніх 20 років у виробництві теплової енергії стабільно зростає частка відновлюваних джерел енергії (ВДЕ), переважно біопалива (деревна тріска, солома, пелети, брикети та ін.). У середньому по ЄС вона становить понад 23 відсотки. В окремих країнах цей показник значно вищий: у Норвегії — 70, у Швеції — 65, у Литві — 61, в Данії — 47, в Австрії — 41, у Фінляндії — 37, в Латвії — 28 відсотків.

Для України така практика не є чимсь новим. Виробники теплової енергії з відновлюваних джерел активно працюють в секторі промисловості, комерційних та бюджетних установ. До того ж за нижчими тарифами, ніж виробники ТЕ з газу. А от в ЖКГ їх поки що не пускають.

Тому переконані: необхідна реформа системи ЦТ з метою створення конкурентного ринку ТЕ в Україні. Вважаємо за реальне розробку необхідної законодавчої бази протягом 2016 року, а підзаконних актів у першій половині 2017-го. Робоча група з цих питань при Держенергоефективності працює з лютого поточного року. Група консультантів за підтримки проекту МЕРП USAID працює з серпня 2016-го над концепцією такого ринку. Нижче наведемо основні положення цієї концепції.

Модель «єдиного покупця»		*Модель «відкритих тепломереж»*
> Швеція > Фінляндія > Естонія > Латвія > Литва > Німеччина > Данія	> Норвегія > Угорщина > Хорватія > Нідерланди > Великобританія > Італія > Польща (переважно)	*Польща*: *Кілька великих міст протягом кількох останніх років. *Нова версія закону «Про енергетику», яка дозволяє прямий продаж ТЕ споживачу, прийнята лише *у 2013—2014 роках.*

Модель конкурентного ринку ТЕ, що пропонується...

Конкурентний ринок ТЕ за моделлю «єдиного покупця» — аналог моделі «оптового ринку», що діє нині на ринку електроенергії України. За основу взято Литовську модель конкурентного ринку ТЕ.

Щомісячні аукціони серед виробників ТЕ. При цьому ціна теплової енергії на аукціоні не повинна перевищувати граничної ціни основного виробника.

Тариф на теплову енергію для кінцевих споживачів унаслідок конкуренції виробників не може бути вищий, ніж за умови відсутності такої конкуренції.

Прозорий механізм і недискримінаційні правила приєднання незалежних виробників до тепломереж.

Фінансовий анбандлінг наявних ТКЕ. Анбандлінг (*від англ. unbundling* — розділення) — юридичне розділення наявних теплопостачальних компаній принаймні на дві незалежні компанії. Одна займається виробництвом теплової енергії, а друга — її транспортуванням та постачанням. Основною метою анбандлінгу є відокремлення виробництва від транспортування, оскільки, як очікується, це сприятиме полегшенню доступу незалежних виробників теплової енергії (в тому числі з ВДЕ) до наявних мереж.

...І очікувані результати впровадження

Поступове зниження тарифів на теплову енергію для кінцевих споживачів.

Створення конкуренції в секторі централізованого теплопостачання.

Підвищення ефективності виробництва теплової енергії для операторів і незалежних виробників.

Впровадження концепції відкритих теплових мереж на основі недискримінаційних умов підключення незалежних виробників.

Зростання приватних інвестицій в секторі централізованого теплопостачання.

Оновлення інфраструктури ЦТ.

Зростання заміщення природного газу біомасою та іншими альтернативними джерелами енергії в секторі ЦТ.

Підвищення попиту на біопалива та інші альтернативні джерела енергії в секторі ЦТ.

Створення нових робочих місць в секторі виробництва і заготівлі біопалив та виробництва відповідного біоенергетичного обладнання.

Вважаємо, що без демонополізації та створення рівних правил гри на ринку теплової енергії ми ніколи не зупинимо зростання тарифів і не підвищимо рівень послуг ЦТ. Настав час від багаторічного популізму в цій галузі перейти до реальної роботи!

Олександр ДОМБРОВСЬКИЙ,
народний депутат,
в.о. голови Комітету
Верховної Ради України
з питань паливно-енергетичного
комплексу, ядерної політики
та ядерної безпеки.

Сергій САВЧУК,
голова Державного агентства
з енергоефективності
та енергозбереження України;

Діана КОРСАКАЙТЕ,
керівник проекту
«Муніципальна енергетична
реформа», USAID;

Георгій ГЕЛЕТУХА,
голова правління Біоенергетичної
асоціації України.

Співпраця громадськості і влади

Якого реформування зазнало житлово-комунальне господарство, як впроваджується План дій зі сталого енергетичного розвитку та чи буде продовжена програма «теплих кредитів» — це та багато іншого обговорили під час форуму з енергоефективності в Рівному (на знімку). Захід організовано громадською організацією «Екоклуб» за участі представників влади, громадськості, бізнесу та активістів.

Дмитро Сакалюк, координатор проектів «Екоклубу», презентував аналіз Плану дій зі сталого енергетичного розвитку до 2020 року (ПДСЕР). Це документ, містопідписант якого зобов'язується скоротити викиди CO_2 щонайменше як на 20 відсотків до 2020 року. Перевагами ПДСЕР є щоденний моніторинг у бюджетних організаціях міста (за 2015 рік зекономлено 9 мільйонів гривень), щорічне проведення днів сталої енергії та запровадження механізму виділення бюджетних коштів на реалізацію енергоефективних заходів. Недоліками, на думку спікера, є брак фінансування, неврахування в документі промисловості, приватного та комерційного транспорту (а значить, на них не покладено зобов'язань).

Під час першої подіумної дискусії учасники обговорили узгодженість планування розвитку енергетики на національному та місцевому рівнях.

Олексій Рябчин, голова підкомітету з питань енергозбереження та енергоефективності Верховної Ради України, назвав основні проблеми житлово-комунальної сфери: «Нині гостро постало питання з ціною на енергоресурси, яка не відповідає економічному рівню добробуту населення. Енергія повинна бути за доступними цінами. Можна сказати, що це неправильна енергетична політика держави, коли 70 відсотків населення підпадає під житлову субсидію». Крім цього, він озвучив проблему доступності енергоресурсів, а саме питання енергетичної безпеки України. Викиди парникових газів, що впливають на клімат, — ще одна загроза. Це питання пов'язано з економічним розвитком країни. «Я вважаю, що держава повинна відігравати лідируючу роль в енергоефективності, а не тільки віддавати цю роль бізнесу», — наголосив голова парламентського підкомітету.

Про співпрацю громадськості та влади розповіла Анна Шумейко — координатор проектів з енергоефективності Національного екологічного центру України. Вона зазначила, що завдяки громадськості було виділено кошти на «теплі кредити». Однак ця сума на енергоефективність має бути набагато більша.

Сергій Кошарук, заступник голови Волинської ОДА, розповів про практику енергозбереження Луцька, зокрема, навів приклад встановлення твердопаливних котлів, завдяки чому за один рік місто отримало економії 40 відсотків.

Другу подіумну дискусію «Перемоги та зради у просуванні енергоефективності на місцях» розпочав Ігор Павлюк — начальник відділу промисловості та підприємництва управління економіки Рівного. «Місто рухається у напрямі енергоефективності. Важливим кроком для Рівного стало підписання ПДСЕР. Також створено відділ енергоменеджменту, запроваджено щоденний моніторинг — 100-відсотковий облік у комунальних закладах. Діє програма співфінансування встановлення лічильників «50 на 50 відсотків». Затверджено програму «50/50 відсотків» з утеплення фасадів. Діє муніципальна програма сталого розвитку в місті Рівному. Загалом у 2016 році за нею реалізовано 96 проектів, із них 70 — енергозберігаючі», — повідомив Ігор Васильович.

Координатор житлово-комунальних та енергетичних програм Громадянської мережі ОПОРА Тетяна Бойко наголосила на тому, для чого потрібна програма «теплих кредитів». «Сьогодні вона зупинена. «Теплі кредити» були спрямовані на швидкі та недорогі заходи з енергозбереження. Це важливо, однак повинні бути додаткові фінансові компенсації. У містах мають діяти програми, спрямовані на додаткове відшкодування тіла кредиту чи відсоткової ставки для ОСББ. Обов'язковим є також верифікація та облік», — пояснила Т. Бойко. Необхідним є й створення Фонду енергоефективності. Це повинні бути проекти комплексної термомодернізації на тривалий період часу.

Ірина КАНТАРІЯ,
місцевий координатор житлово-комунальних
та енергетичних програм
Громадянської мережі ОПОРА.

Рівне.

Необхідна реформа системи централізованого теплопостачання з метою створення конкурентного ринку

Академік НААНУ Сергій КВАША: «Аграрна політика має стимулювати насамперед попит, а не пропозицію»

Доктор економічних наук, професор, академік Національної академії аграрних наук, заслужений діяч науки і техніки України… Це далеко не повний послужний список проректора Національного університету біоресурсів і природокористування Сергія Кваші. Та в колі вітчизняних і зарубіжних аграріїв його більше цінують не за наукові й адміністративні регалії, а за розбудову аграрної економічної науки, як відомого дослідника ринків агропродовольчої продукції, знаного фахівця у сфері їх розвитку, державного регулювання, формування власної наукової школи. Що, на думку вченого, визначає, в першу чергу, сьогодення і майбутнє українського села? З цього запитання почалася розмова з ним кореспондента «Голосу України».

— Низка факторів. Але насамперед необхідно чітко сформувати цілі аграрної політики на найближчу перспективу — мінімум до 2020 року. Напрацьовані пріоритети потрібні виробникам сільськогосподарської продукції, на них має орієнтуватися український споживач продовольства, і вони в цілому повинні виражати певний інтерес держави. Аграріям потрібні закони, які б сприяли нарощуванню обсягів виробництва продовольчої продукції та збільшенню її експорту, українському селу треба розвивати соціальну інфраструктуру та зміцнювати місцеві громади. Відомо, що нинішнє керівництво профільного міністерства взяло за основу своєї стратегії формулу «3 плюс 5». Перші два блоки — земельна реформа та підтримка сільгосппідприємств — є справді стратегічними, проте підвищення ефективності діяльності держпідприємств — це локальна проблема самого міністерства.

Активно працює в агрополітичному сегменті і Нацрада реформ, яка у реформуванні сільського господарства на 2016 рік поставила за мету забезпечення зростання конкурентоздатності аграрного сектору та розвиток його галузей до рівня кращих світових і європейських стандартів. Водночас визначити завдання щодо «розумного ціноутворення на аграрному ринку» актуальним і необхідним в умовах ринкових відносин не видається логічним. Тож узагальнюючи, на підставі змісту коаліційної угоди, переліку законопроектів Комітету Верховної Ради з питань аграрної політики і земельних відносин, змісту базових складових реформ, можна відзначити певну асинхронність дій законодавчої і виконавчої гілок влади.

— Якщо говорити, приміром, про земельну реформу, чи можна вважати, що вона остаточно сформована?

— Як на мене, її слід розглядати з точки зору ключових інтересів власників паїв, потенційних покупців землі та держави. У практичній площині я бачу ситуацію, за якої дві групи інтересів від зняття мораторію на купівлю-продаж землі будуть явно в позитиві. Це, насамперед, власники паїв, бо ми їм даємо право на продаж, і вони можуть ним скористатися або ж — ні. У виграші буде й держава, бо отримуватиме податки від транзакцій із землею. Державі, звичайно, вигідно дочекатися високого рівня ціни, коли 15% податку становитимуть велику суму. Але є й другий бік медалі: що нижча ціна, то більше українців, у тому числі сільських трудівників, змогли б купити землю. Та оскільки суспільна мета — досягти якомога вищої ціни на неї, то придбати її буде до снаги виключно людям з достатком. У цьому зв'язку вважаю, що право купляти обмежену за площею землю повинні мати лише фізичні особи, які мешкають чи мешкатимуть у тому селі, де купують землю, та займатимуться виробництвом сільськогосподарської продукції. За таких умов отримаємо європейську модель фермерства і відповідно раціонального розселення та зайнятості населення по території держави. Я не бачу серед потенційних покупців іноземців. Таким чином, ми могли б рухати земельну реформу в напрямку європейських цінностей, коли людина проживає на своїй землі, працює і є середнім або дрібним землевласником. Це означає також, що люди могли б передавати землю у спадок із покоління в покоління, агровиробництво стало б родинною справою, а за рахунок отриманих доходів землеволодіння ще й розширювалось би.

— Тобто у здійсненні реформи треба враховувати в тому числі й умови, в яких ми зараз живемо?

— Обов'язково. Перша обставина — зовнішньополітична. Формування і дія поглибленої і всеохоплюючої зони вільної торгівлі з ЄС спонукає обирати проєвропейський вектор і дивитися, що відбувається в Євросоюзі, в тому числі з підтримки земельної реформи. Це з одного боку. З другого — надзвичайно складний фінансово-економічний стан. Друга складова — оцінка досягнутого рівня економічного розвитку країни. Якщо ми спробуємо оцінити його по вартості валової продукції на одну особу в доларах, то виявимося однією з найбідніших країн Європейського Союзу. Бо нинішній курс вітчизняної валюти просто переводив нас на бідняків. Третє — структура населення України, співвідношення міського і сільського. Ця обставина для аграрної політики дуже важлива. Ще один момент — якість і досвід влади, насамперед, кадрового складу центральних органів виконавчої влади, тих структурних підрозділів на місцях, які опікуються розвитком аграрного сектору. Тут є чимало питань. Я, приміром, не прихильник постійного, а то й повального омолодження кадрів під приводом того, що це нас убезпечує від корупції в органах державної влади. Так ми втрачаємо професійність, послідовність реформ та їх логіку.

— Чи означає це, що наша держава в розвиток аграрного сектору не втручається?

— Певною мірою це питання дискусійне. Модель повного невтручання сьогодні реалізується в багатьох країнах, де розвиток ринку саморегулюючий, існує вільна конкуренція. Є її «вияви» і в нас.

Як приклад можна навести ринок картоплі: протягом багатьох років в Україні він ніким не регулювався. Усе українське селянство від Луганська до Закарпаття вирощує картоплю. І тільки кліматичні умови впливають на обсяги її збору. Так, її завжди достатньо. І держава майже не здійснює жодних впливів, хоча через покращення насінництва це треба було б робити.

Але нині нашому політикуму більше притаманний так званий аграрний фундаменталізм, за якого аграрний сектор кладеться в основу всієї національної економіки. Ми, зокрема, часто є свідками суспільних гасел «Україна — аграрна держава». Здебільшого це емоції позитивізму, а не виважені наукові й прагматичні думки. Бо стверджуючи, що Україна — аграрна держава, ми повертаємось до феодального ладу, в часи, коли домінувало землеробство, більшість населення займалась сільськогосподарським виробництвом. Україна за всіма ресурсними можливостями має бути індустріальною, високотехнологічною, інформаційною країною з розвинутим сільським господарством. У цьому разі доходи формуються в інших галузях і підтримують не стільки сільськогосподарське виробництво, як соціальний устрій на селі. Але якщо ми ставимо на перше місце «Україна — аграрна держава», це означає, що прибутки, які можуть бути отримані в аграрному секторі, мають підтримати хімічну промисловість, транспорт, будівництво, і саме за рахунок села та його доходів розвиваються інші галузі економіки держави. Це нинішній економічний парадокс України. Ніде в світі немає такої структури економіки, за якої сільське господарство, що виконує основну продовольчу місію, було б спонсором, приміром, металургії.

— А третій напрям?

— Це змішування функцій держави і саморозвитку. Такий підхід, як на мене, найбільш продуктивний. У цьому контексті не можу зрозуміти логіку рішення Кабінету Міністрів, яким відпущено ціни на продовольство. Чиї доходи ми вирішили підтримати? Тим більше, що вже очевидні негативні його наслідки для українських споживачів. Населення змушене уже упродовж двох тижнів купляти деяку продукцію на ринку на 20—50% дорожче, і це при мізерних заробітних платах і доходах. У Європі, між іншим, при прийнятті таких рішень завжди керуються прогнозуванням рівня добробуту. Це означає, що зміни в політиці є соціально виправданими, коли внаслідок їх бодай частина суспільства опиниться в кращому становищі, а головне — при цьому стан інших не погіршиться. Так має бути і у нас.

— Якщо торкнутися європейського досвіду щодо підтримки, зокрема, фермерства, наскільки корисний він для нас?

— У країнах ЄС загалом приблизно 12 млн. фермерських господарств із середнім розміром фермерського господарства близько 16 га. У фермерському господарстві залучено до праці понад 26 млн. річних працівників, у тому числі найманих. Саме вони й становлять основу аграрного виробництва. І хоча їх частка у валовій продукції цих 28 держав — лише 2%, суспільство зацікавлене створити для своїх фермерів такі умови, щоб у державі домінувала вітчизняна аграрна продукція і купляти її за кордоном не доводилось. ЄС виділяє зі свого загального бюджету один відсоток на підтримку фермерства через аграрну політику — це приблизно 58 млрд. євро, а суспільство в особі Європейської комісії створює для своїх фермерів належні умови. Схожа політика і в США, і в Новій Зеландії та багатьох інших країнах. У нас, на жаль, такої політики сьогодні ще не вироблено. Маємо достатньо велике розшарування наших виробників — десь 11 тис. середніх і великих підприємств і 39 тис. фермерських господарств. Відчуваєте різницю — у нас середня площа на одне статистичне господарство, що має статус виробника сільськогосподарської продукції, близько 480 га проти їхніх 16 га? Тому, оцінюючи масштаби виробництва, маємо дати відповідь на запитання, що в нинішніх наших умовах повинні стимулювати аграрна політика, міністерство і КМУ — попит чи пропозицію? Переконаний, що попит. У населення України мають бути гроші для придбання української продукції. Це стимулювання може відбуватися через підвищення зарплат, пенсій, студентських стипендій. Саме це шлях до збільшення роздрібного товарообігу як джерела надходження коштів до держбюджету. І заява Прем'єр-міністра про підвищення з січня наступного року мінімальної заробітної плати до 3,2 тис. грн. саме на це, на мій погляд, і спрямована. В економічному аспекті ще треба багато що порахувати, але однозначно цей намір потрібно вітати. Ми не можемо рухатись у Європу з середньомісячними доходами у 150 чи 300 доларів.

— Чи означає це, що європейські напрацювання неприйнятні для нас зовсім? Навіть попри те, що саме в ЄС ми торуємо шлях?

— Не означає, із них уже сьогодні є що взяти. Європейський Союз, приміром, розділяє заходи підтримки виробника, тобто фермера, і сільських територій як два окремі проекти, чого немає в аграрній політиці України. Між тим Євросоюз має єдиний центр регулювання всіх відносин, які виникають у сільському господарстві, — це спільна аграрна політика. Саме вона спрямована на основні його сегменти, причому не лише структурні чи економічні, а й соціальні. За оцінками, сьогодні в цілому можна говорити про те, що 69% по ЄС — це видатки, пов'язані з прямими платежами, тобто це підтримка фермерів, і десь приблизно 25% — це підтримка розвитку сільських територій. Створюються умови, щоб людина жила в сільській місцевості, але завдяки наявності транспортної комунікації могла їздити щодня на роботу за 100 км. Якщо ми таку концепцію не візьмемо в основу нашої аграрної політики з точки зору забезпечення зайнятості населення, то ризикуємо деградувати. Отож під Мінагрополітики має бути і фінансування розвитку сільських територій. Єдиний пакет Мінагрополітики повинен забезпечувати розв'язання продовольчої проблеми, а це пов'язано і з життєдіяльністю сільських людей. Якщо превалюватиме підхід, за якого сільськогосподарську продукцію вироблятимуть тільки великі агрокомпанії, то чим займатиметься місцеве сільське населення? Без державної політики підтримки українського села воно що, має зникнути?

— Саме від цього і застерігають багато фермерів. Холдингам, насамперед, їх власникам головне — розгорнути виробництво і отримати прибутки, чи не так? Доля ж населених пунктів, розташованих у межах їхніх землеволодінь, як і їх мешканців, мало турбує.

— Так, за масштабного виробництва ресурси використовуються економніше, дохід більший, офшорний бізнес зростає. Але чи тільки в цьому ми маємо бачити аграрну економіку України? А соціальне становище тих, хто збудував раніше сільські дороги, виростив лісосмуги, сформував поля для нинішнього бізнесу? Українське село завжди було носієм культури, духовності, моралі. Сільські мешканці традиційно через сталість сільської громади формують українську духовність і культуру. І, очевидно, саме в це середовище варто спрямувати частину доходів нашого бізнесу, а не лише апелювати сплаченими до держбюджету податками. Певен, що децентралізація вже засвідчила свою ефективність щодо громад, і деякі з них за півтора року змогли покращити свій соціальний добробут за рахунок власних коштів. Але тут міг би і повинен сказати слово й бізнес. Тим більше, чи правильно, що аграрні й інші компанії отримують доходи за рахунок використання земельних та інших ресурсів громад, а реєструються в містах, де і сплачують податки? Вони мають бути зареєстровані там, де орендують землю, і саме там сплачувати податки, наповнюючи бюджети сільських і селищних громад. Здавалось би, таке рішення напрошується саме собою, але чомусь гальмується роками. Це було б вигідно і для сільської громади, і для суспільства — ми зняли б і величезне соціальне навантаження з держави.

Розмовляв
Віктор КОЛОМАК.

Київ.

У НОМЕР

Сходи пшениці та ячменю — у хорошому та задовільному стані

Агровиробники Запорізької області завершили посівні роботи і тепер ведуть спостереження за сходами. Що стосується озимих зернових (пшениці та ячменю), то вони зійшли на 92 відсотках засіяних площ. Левова частка з того, що зійшло, в хорошому та задовільному стані (480,7 тис. га, або 85%). Краща ситуація з озимим ріпаком — він зійшов на 99 відсотках площ. Утім, це лише 27 тисяч гектарів, тому ця культура все ж у загальній структурі посівів погоди не робить.

Найближчими вихідними в регіоні обіцяють суттєве потепління, тобто нічні показники температури будуть плюсовими. Тож очікується, що підмерзлий шар ґрунту розтане і з'явиться перспектива появи сходів на площах, посіяних в останню чергу.

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.

Запорізька область.

Відзначили земляків

З нагоди Дня працівників сільського господарства за вагомі трудові досягнення глава держави присвоїв почесні звання двом жителям Рівненщини: заслуженого працівника сільського господарства України — керівнику сільгосппідприємства «Злагода», що в селі Висоцьк Дубровицького району, Миколі Новику; заслуженого лісівника України — першому заступнику начальника Рівненського обласного управління лісового та мисливського господарства Сергію Івашинюті.

Тетяна ПАНАСЮК.

Рівне.

Чому заполичанам сутінки не страшні

У Верхньодніпровському районі Дніпропетровської області з'явилось іще одне село з освітленими вулицями. За інформацією ганнівського сільського голови Юрія Сидоренка, очолюваній ним громаді вдалося провести освітлення центральних вулиць села Заполички. Тож нині селянам уночі видно, мов удень, адже тут тепер 49 ліхтарів із якісними енергозберігаючими лампочками. На це сільський бюджет виділив 200 тисяч власних коштів та долучив 30 тисяч районних.

Олена ЧЕРНЯВСЬКА.

Дніпропетровська область.

Реакція на публікацію

У статті «Наукова корупція як породження плагіату та недоброчесності псевдовчених...» («Голос України» за 11.11.2016 р.) міститься така інформація:

«Проте не все видається простим у виявленні наукової корупції. Професор Володимир Зеленецький писав: «В Україні, як з'ясовується, можна отримати диплом не те, що кандидата, а навіть доктора наук, не доклавши до цього жодних зусиль... Залишається лише додати до «дисертації» титульний аркуш і знайти наукового консультанта на зразок Олександра Бандурки...».

Олександр Бандурка не заперечує факт появи у 2002 році такої інформації у книзі В. Зеленецького, однак наполягає на її некоректності і у листі до редакції стверджує: «Сам В. Зеленецький, до його честі, переді мною після цього вибачився. Як перед науковим консультантом С. Слінька, дисертація якого була затверджена ВАК України, а С. Слінько отримав диплом доктора юридичних наук».

О. Бандурка стверджує: «Я не маю жодного стосунку до призначення міністром освіти і науки України по дисертаційній справі В. Швеця експертами доктора юридичних наук, професора, академіка Національної академії правових наук України О. Зайчука і доктора юридичних наук професора С. Стеценка, як і професора Олени Рябченко».

Робити висновки по дисертації В. Швеця зарано, оскільки вона перебуває на відповідній експертизі, і рішення МОН України по ній ще не прийнято».

Населення змушене купувати деяку продукцію на ринку на 20—50% дорожче

ГОЛОС УКРАЇНИ № 226 (6480)
СУБОТА, 26 ЛИСТОПАДА 2016

Учора в Києві відкрито VI Міжнародну наукову конференцію зі сфрагістики за участю вчених з Франції, Польщі, Чехії, Словаччини та Білорусі. В рамках конференції презентовано сенсаційну знахідку істориків — найдавніший лист, написаний на території України. Текст нанесено на свинцевій пластині 900 років тому

Завтра — день пам'яті української письменниці Ольги КОБИЛЯНСЬКОЇ (1863—1942)

Циганка Аза — не вигадка, вона справді з поліського села...

Між іншим, це село (Городець Володимирецького району на Рівненщині) особливе ще й тим, що тут дуже багато сімей — аж 136 — передплачує газету «Голос України».

Першим був Крашевський

Циганка Аза. Цей літературний образ з'явився на світ у далекому 1854 році й понині не втрачає своєї привабливості. Повість про циганку Азу зачитуються, фільмом про неї трепетно переймаються, постановками в театрах повсякчас поповнюється репертуар. Загалом «Циганка Аза» була, є і буде безпрограшною з точки зору читацької та глядацької любові.

Утім, мало хто знає, що цей образ — не вигаданий, а вихоплений із реального життя; що Азині спадкоємці-родичі мешкали на рівненському Поліссі у селі Городець Володимирецького району Рівненщини; що після довгого забуття і заборони вперше в Україні на театральну сцену «Циганку Азу» вивели в Луцьку рівно шістдесят років тому. А після 1987-го вона воістину стала улюбленицею мільйонів — коли на екрани вийшов однойменний фільм, знятий режисером Григорієм Кохоном за п'єсою Михайла Старицького.

Після цієї кінострічки ще більше в народі утвердилася думка, що циганка Аза — це літературне дітище батька української драматургії, як іменують Старицького. Але назвати це аксіомою не можна, оскільки відомий український драматург в умовах гострого репертуарного голоду не тільки створював власні оригінальні п'єси, а й пристосовував для потреб національної сцени твори інших письменників. Як-от в цьому разі повість «Хата за селом» Юзефа Ігнація Крашевського, де, власне, вперше й постає сюжет про циганку, її коханого і суперницю; про споконвічну боротьбу вірності та зради на тлі нерозділеного кохання.

Тут народжувалися і діти, й повісті

Згадану «Хату за селом» Крашевський почав писати під впливом побаченого й почутого у Городці, а довершив у Городку, що під Луцьком.

У Городець письменник приїхав на запрошення свого друга Антонія Урбановського — власника чи не найбільшої на той час бібліотеки на Волині. Тут Юзеф познайомився з небогою Урбановських Софією Воронічевною, майбутньою своєю дружиною, повінчався з нею у сільській каплиці. Тут народилися його сини Ян і Франциск. Тут першими до свого городецького літературного набутку додав повісті «Спогади про Волинь, Полісся та Литву» та «Уляна», яка теж базована на місцевих подіях. Тут, зрештою, назбирав цілу низку прототипів для «Хати за селом».

У передмові до повісті автор зазначає, що твір ґрунтується «на образах із натури, на живих матеріалах народного побуту». Відтак, саме у народному середовищі, серед його найбідніших верств, Крашевський побачив вияв справжнього благородства і чесності, глибину почуттів, працьовитість, наполегливість. Водночас він не замовчує темноти, що панувала на селі, забобонів, родинного і громадського деспотизму, жорстокості. І все це повістяр узагальнює у короткому вислові: «...Нема на світі сердець, кращих і добріших понад серце нашого народу, але часто їх роблять черствими злидні, замикає їх власний голод і спрага».

Що ж стосується сюжету, то його Юзеф Крашевський замісив, як тісто для випічки, на реальній любові цигана з мандрівного табору до тутешньої селянки-українки. Цю любов не схвалили, від коханців відреклися і родини, і громади. І навіть прокляли їх. Зі щасливим життям у закоханих не склалося. Що щастя для одного — горе для другого. Вона хоче домашнього затишку, він — волі та мандрівного життя. А драматизму у їхні стосунки додає інша чорнява темпераментна красуня, закохана у цигана...

Їхні нащадки живуть і понині

Ця історія нерозділеної і непрощеної любові закінчується, як відомо, трагічно. Водночас у неї є своє «позаповістярське» продовження. Річ у тім, що тільки-но «Хата за селом» вийшла у друкований світ, у Городці до прототипів твору почали ставитися як до справжніх героїв. Таке ставлення виявлялося і до їхніх нащадків. Зокрема, до Галини Нестерчук — праправнучки жінки, з якої, за однією з версій, і було змальовано образ головної героїні повісті. Вона як педагог у довоєнний час навчала дітей на поліських теренах, затим виїхала на схід України. Нерідко її представляли не як Галину Василівну, а як праправнучку циганки Ази, що їй, між іншим, дуже подобалося. А не сподобалося інше — як у 1939 році радянські солдати, котрі увійшли до Городця, багато книг, оголошених «буржуазними та панськими», викинули у річку, і вони декілька днів плавали там. Кажуть, вчителька виловила частину тих книг, щоб вберегти. І серед них була її улюблена «Хата за селом».

Письменник Юзеф Ігнацій Крашевський зі своєю літературною героїнею — циганкою Азою. Ляля Жемчужна у фільмі «Циганка Аза» (1987 р.).

Директор Городецької школи Ганна Сернюк досліджує життєпис спадкоємців тих земляків, які стали прототипами героїв повістей Крашевського.

— У Городці залишилися нащадки прототипів ще однієї повісті Крашевського, — зазначає директор тутешньої школи краєзнавець Ганна Сернюк. — Ця повість була і залишається популярною в народі не менш від «циганко-азівської». Її назва — «Уляна». У ній теж є любовна лінія — молодого панича Тадеуша Мрозачинського до простої, бідної дівчини Уляни... І в житті була така історія. Старожили нашого села переповідали, що панич купив хату для Уляни. Це в місцях між Городцем та Кричильськом. У реальної Уляни народилося троє діток. Один із продовжувачів її роду після війни часто навідувався до Городця. Його люди так і називали — паничем. Він був гарним, високим. Щоправда, трішки накульгував, тому ходив із палицею. Тут він вподобав одну гарну жінку, вдовицю, чоловік якої не повернувся з війни. Кохання подарувало їм сина Івана. Він ще донедавна жив у Городці, ми всі знали його долю, називали дядька нащадком Крашевського. У нашому селі народилися його діти — син та дочка. Щоправда, вони після закінчення школи змінили городецьку прописку. Живуть у Києві та Вараші. Нині не збереглися, звичайно, будівлі, колишня побутова обстановка, яку описав Крашевський. Зате збереглася пам'ять про тих, хто на цих теренах творив колись історію. А заодно пам'ять про письменника, який прославив наш край — і Уляною, і циганкою Азою, й іншими образами, що увійшли у золотий фонд світової літератури.

Повернулася театральну сцену в Луцьку 60 років тому

У наш час пошана творчості Крашевського має достойні вияви. Особливий сплеск інтересу спостерігався з нагоди 200-ліття від дня народження класика (2012 рік). Однак не завжди ставлення до творчості письменника було притягальним і визнавальним. За радянської влади деякі його повісті та романи взагалі вважалися неприйнятними, навіть забороненими. За завісою цензури довго перебувала і драма Михайла Старицького про циганку Азу. А першим, хто цю завісу почав відкривати, став український режисер Володимир Грипич. Свого часу він працював у волинському, рівненському, донецькому театрах і усюди ставив «Лиху долю» (так називався початковий варіант драми Старицького).

Першу після довгої заборони українську постановку на сцені здійснили рівно 60 літ тому — у 1956-му в Луцьку. Причому їй тоді на шляху до слави довелося долати колючі терни. Ось як про це згадував народний артист України Володимир Грипич: «За 9 років роботи у Волинському театрі я здійснив 32 постановки п'єс. Одна з них — про циганку Азу. На той час вона вважалася забороненою. Входила в число творів, на які наклала табу горезвісна постанова ЦК компартії України. До речі, в цьому списку були й такі національні шедеври, як «Ой не ходи, Грицю» Михайла Старицького, «Лимерівна» Панаса Мирного... Із текстом мене ознайомив мій друг Петро Перепелиця. Він привіз сканований рукопис із ленінградського архіву. Перше, що мене зацікавило, — ремарка на початку повісті про те, що події відбуваються на Волині. За неї я й ухопився. Як, зрештою, і за сам сюжет, просто захоплюючий. Пішов за дозволом у комітет у справах культури і мистецтва. Його керівник Компанієць за подану ідею мене, по суті, змішав із болотом. Дорікав, що я його підставляю, що за такий дозвіл можуть і з партії вигнати. Але я не здавався, постійно доводив, що повість про циганку Азу — це шедевр. А головне — він має прив'язку до нашого краю. За якимось енним разом мені таки дозволили здійснити постановку «Лихої долі», яку я перейменував на «Циганку Азу». Зробив свою редакцію, ввів навіть сценки, яких не було в тексті. Як-от побутову сільську ідилію з возами; або ж спалення хати як помсту головній героїні... І це, до речі, пішло далі жити — в театрі і в кіно. Загалом прем'єра із Марією Клименко в ролі циганки Ази вдалася на славу. Це з-поміж інших зазначив і знаменитий Гнат Юра, художній керівник театру імені Івана Франка, який очолював комісію з оцінювання нашої постановки. Але головне — не слава. Головне, що ми, по суті, відродили прекрасний образ циганки Ази; відродили твір, який просто не мав права лежати в шухляді. Пізніше було здійснено десятки нових постановок, з'явився однойменний фільм. Одне слово, циганка Аза пішла в народ, і він її ще більше полюбив».

Євген ЦИМБАЛЮК,
письменник, краєзнавець.
Млинів
Рівненської області.
Фото автора та з архіву.

У літературному музеї в Городці серед найдорожчих експонатів — книги Юзефа Крашевського, написані у рідному краї і про рідний край.

Що щастя для одного — горе для другого. Вона хоче домашнього затишку, він — волі

«Ще золотіти нашій булаві»

Як завжди іронічний, Григорій Половинко не зрадив собі й у день свого ювілею:

— Оце приїхав, щоб на мене подивились і на власні очі побачили, що залишилось від Половинка після буремних років життя. Ювілей — зайвий привід привернути до себе увагу.

Цими днями луганському поету Григорію Половинку виповнилось 70 років, і він ризикнув перейти лінію розмежування, дістатись території, підконтрольної українській владі, і тут відзначити свій ювілей. Так сталося, що Половинко не зміг виїхати з Луганська у 2014-му через різні важливі обставини. А пізніше, коли така можливість з'явилась, він філософськи подумав: якщо вирвати старе коріння, то воно вже не приживеться на новому місці, а патріотом можна залишатись і у лігвищі ворога. Весь цей час без роботи не сидів, наскільки було можливо, займався просвітою. Зокрема, у Святотроїцькому кафедральному соборі Української православної церкви Київського патріархату створював музей козацтва, організував виставку своїх малюнків «Ще золотіти нашій булаві». Кожен тематичний напрям — козацький, побутовий та релігійний — представлено великою кількістю яскравих образів. Славне минуле козаків-запорожців змальоване соковитими, «живими» фарбами. Для багатьох луганчан, які лишились в окупації, ця виставка стала ковтком живого повітря.

Григорій Половинко — постать примітна, і те, що він, не криючись, живе в «ЛНР», керманичі фейкової «республіки» розцінювали як велике нахабство. Кілька разів до відомого поета приходили бойовики, цікавились, хто та що, але не витримували сили логіки Григорія і йшли собі.

Мало назвати Григорія Половинка лише поетом. Це письменник, художник, журналіст, перекладач (з польської, білоруської, болгарської, російської, іспанської та інших мов), драматург. З дитинства він хотів бути професійним художником. Але так сталося, що у віці восьми років підірвався на міні, ще після минулої війни. Залишився живий, однак ушкоджена права рука відмовлялася повноцінно працювати. Для хлопця це було потрясінням, але водночас по-своєму вплинуло на формування його світогляду. Він почав писати вірші, а малювати навчився лівою рукою. Після школи намагався вступити до Харківського художнього училища, але там не ризикнули брати учня зі скаліченою рукою.

Це була перша така велика невдача, але вона не зламала юнака. Виручила любов до історії. За час навчання на історичному факультеті Луганського педінституту Григорія двічі виключали за «крамольні думки та пришитий націоналізм», але він таки здобув вищу освіту і отримав історичний фах. Козацькі думки, дух степу запали в його душу змалку, це стало головною темою його віршів «Половецький полин», «Підкови чужих коней», «Шлях на Чигирин», «Козацький марш». Своїм найкращим твором Григорій Половинко вважає вірш «Перун».

«Поезія — це молодість, а зрілість — це драматургія», — вважає Григорій, а тому у зрілі роки виявляє себе як драматург. Свого часу він як режисер-постановник очолював Кремінський народний театр, а в Сєвєродонецьку започаткував міський шкільний театр «Клас». Але де б не працював, завжди досліджував тему українського козацтва, оскільки вважав, що вона достатньо не вивчена. Отак у 2009 році з'явилась п'єса «Мсьє Небаба, або Запорожець у Парижі», в основу якої покладено історичний факт — служба сотника Мартина Небаби при французькому дворі в 1646-му. Сьогодні цю п'єсу показують на сцені Запорізького облдрамтеатру.

Візією автора, своєрідним пророцтвом подій 2014 року в літературних колах називають драматичний твір «Свистунівська республіка», написаний ще 2012-го, напередодні відомих подій на Донбасі.

— Я не очікував, що абсурдність вигаданої Свистунівської республіки матиме багато спільних рис із сучасними і, на жаль, реальними «республіками» на Донбасі, — визнає сьогодні ювіляр. — Тут змальовується авантюра психічнохворих, які втекли з лікарні. Вони видали себе за високих урядовців та оголосили створення «республіки», знайшовши в селі Свистунівка простаків, котрі повірили їм. Те, що написав таку вбивчу, іронічну і пророцьку річ, я зрозумів лише через кілька літ.

Сьогодні Луганський обласний український драматичний театр збирається ставити цю виставу, а Григорій Григорович мріє й про те, щоб п'єсу побачили в Луганську. Сьогодні, звісно, це ризиковано. Але ж настане час?

Павло ВОРОНЦОВ.
Луганська область.
Фото надане автором.

Гніздо, з якого випурхнули творці шедеврів

У Миргороді відзначили 120-ліття художньо-промислового коледжу ім. М. Гоголя. З цієї нагоди відбулася наукова конференція та велелюдні урочистості. Крім нинішніх господарів закладу, зібралися випускники минулих років, серед них — чимало відомих митців і науковців. І всі відзначали унікальність цього навчально-мистецького «гнізда», його особливе значення для нашої культури.

Наприкінці XIX століття художньо-промислову школу в Миргороді створювали на кошти губернського земства та пожертви доброчинців. Робилося це передовсім для того, щоб із гончарів-кустарів (так тоді називали майстрів народних промислів) «ліпити» професійних керамістів, а також готувати вчителів малювання для шкіл. Уже через кілька літ автори виготовлених тут художніх виробів почали перемагати на найпрестижніших вітчизняних і міжнародних виставках. А 1918 року школа отримала статус художньо-промислового інституту, який очолив Василь Кричевський, видатний митець, автор нашого національного стилю в образотворчому мистецтві.

Пізніше заклад переживав непрості часи, неодноразово перейменовувався. Донедавна його знали як керамічний технікум. Коледжем і водночас структурним підрозділом Полтавського національного технічного університету ім. Ю. Кондратюка він став у 2011-му. В його старому корпусі, який тепер більше схожий на музей, зберігається унікальна колекція кераміки XIX—XXI століть. Серед експонатів особливе місце посідають не тільки дипломні роботи випускників, які уславили свою альма-матер, а й фрагменти копії відомого далеко за межами України майолікового іконостаса. Його виготовлено тут у перші роки XX століття для посольської церкви в Буенос-Айресі. А щоб зберегти це диво й для Миргорода, копію замовили для тутешнього Свято-Успенського храму. Та невдовзі над цим шедевром завис дамоклів меч войовничого атеїзму... На щастя, велику частину іконостаса вдалося зберегти, нині її можна побачити у вестибюлі старого корпусу та — фрагментарно — в залі згаданого музею. Зрештою, й сама будівля цього корпусу, спорудженого у стилі французького ренесансу за проектом О. Ширшова, належить до перлин архітектури і залишається своєрідним експонатом просто неба...

Під час урочистостей нинішні студенти та викладачі коледжу запевнили численних гостей у тому, що добре усвідомлюють, де саме їм пощастило навчатися і працювати. Вони прагнуть бути гідними продовжувачами традицій попередників.

Учасники свята поклали живі квіти до місця вічного спочинку відомого художника Опанаса Сластіона, котрий викладав тут. На честь ювілею коледжу відкрили також алею випускників і трояндовий парк. А серед тих, хто їх відкривав, був і випускник 1961 року, ректор Київського національного університету ім. Т. Шевченка, академік Леонід Губерський.

Василь НЕЙЖМАК.
Полтавська область.

На знімках: старий корпус коледжу та частина унікального майолікового іконостаса, розміщена у його вестибюлі.

Фото автора.

ХРОНІКА

Музика з Країни див

Лауреатом премії міжнародного конкурсу композиторів став херсонець, заслужений артист України Олександр Гоноболін. Журі цього конкурсу, заснованого Асоціацією музичних педагогів штату Південна Кароліна (США), визнало однією з кращих його ліричну (і технічно досить складну для виконання) п'єсу для струнного оркестру «У Країні див», за мотивами відомого твору Льюїса Керрола.

Усього на конкурс 38 композиторів з різних країн надіслали 85 своїх творів, початківців серед них не було. Тим вагомішою виявилася перемога українця. Втім, вона для нього вже далеко не перша. Починаючи з 2012 року Олександр Гоноболін став лауреатом чи дипломантом трьох престижних конкурсів у Нью-Йорку, Мангеймі та Санкт-Петербурзі. Олександр Чарльзович продовжує натхненно творити музичні шедеври. Тож про нові перемоги та концерти херсонського віртуоза ми напевне ще почуємо не один раз.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.
Херсон.

Відкрили пам'ятник поету–філософу

У Львові вшанували одного із найзагадковіших українських поетів Богдана-Ігоря Антонича. Йому встановлено пам'ятник у скверику на вулиці Городоцькій. Бронзова статуя заввишки 4,5 метра постала неподалік будинку, де колись жив поет.

Скульптор Володимир Одрехівський, за його словами, створив образ поета-філософа, який перебуває у внутрішньому зв'язку з оточуючим світом, у постійному процесі змін та перетворення одних форм життя в інші. Композиція, яка народилася на основі вірша поета про вищі філософські істини людини та природи, було визнано найкращою на всеукраїнському конкурсі зі спорудження пам'ятника.

На відкритті монумента виступили владика Венедикт, міський голова Львова Андрій Садовий, дослідник творчості поета Данило Ільницький. Це перший в Україні пам'ятник Богдану-Ігорю Антоничу. З ініціативи львівського письменника Романа Лубківського пам'ять поета в 1989 році увічнили в селі Новиця (нині Польща), де в сім'ї священика народився Богдан-Ігор Антонич.

Богдан КУШНІР.
Львів.

Музейна вуличка, що веде до храму

Тепер до Георгіївської церкви у Седневі веде найоригінальніша вуличка в області — з виставленими просто неба копіями музейних експозицій. Сам храм унікальний — дерев'яний, пов'язаний зі зйомками знаменитого фільму «Вій». Храм діючий і належить до Української православної церкви Київського патріархату.

Йдучи до славетної козацької церкви, яка стоїть на давньому седнівському городищі Коронний Замок, поринаємо в історію та культуру містечка. Репродукції картин Тараса Шевченка, Льва Жемчужникова, Андрія Лизогуба, Льва Лагріо переносять нас до XIX століття.

Світлини початку та середини XX століття знайомлять із седнівцями, відомими дослідниками — краєзнавцем Данилом Кисілем та мистецтвознавцем Стефаном Таранушенком, тодішньою архітектурою церков та тутешніми краєвидами.

Нещодавно постійно діюча мистецька вуличка поповнилася репродукціями 61 картини художників, які працювали тут свого часу на пленерах. Поряд розмістився банер про зйомки художніх фільмів у Седневі.

Настоятель Георгіївської церкви отець Тимон Блинець утішений таким сусідством з історією та мистецтвом.

Василь ЧЕПУРНИЙ.
Чернігівська область.

Новообраний президент США Дональд ТРАМП підтримав кандидатуру Лос–Анджелеса як домашнього міста Олімпійських ігор–2024. *Про це повідомляє АР.* Окрім каліфорнийців, на проведення Ігор претендують також Париж (Франція) і Будапешт (Угорщина). Місто, котре прийматиме Олімпіаду–2024, буде названо у вересні 2017 року

Табло

Футбол. Ліга Європи. Груповий етап. Матчі 5-го туру. 24 листопада.

Група А. «Манчестер Юнайтед» (Англія) — «Фейєноорд» (Нідерланди, Роттердам). 4:0.

«Фенербахче» (Туреччина, Стамбул) — «Зоря» (Україна, Луганськ). 2:0. Голи: Стог, 59, К'єр, 67.

«Фенербахче»: Демірель, Озбайракли, Шкртел, К'єр, Калдирим, Соуза, Потук, Топал, Еменіке (Учан, 86), Соу (Стог, 46), Шен (Нойштедтер, 73). **Тренер** — Дік Адвокат.

«Зоря»: Шевченко, Каменюка (Опанасенко, 35), Сіваков, Форстер, Соболь, Гречишкін, Чайковський, Караваєв, Петряк (Бонавентура, 57), Харатін, Кулач (Пауліньо, 69). **Тренер** — Юрій Вернидуб.

Стамбул. «Шюкрю Сараджоглу».

	В	Н	П	М	О
1. «Фенербахче»	**3**	**1**	**1**	**7 — 6**	**10**
2. «Манчестер Юнайтед»	**3**	**0**	**2**	**10 — 4**	**9**
3. «Фейєноорд»	2	1	2	3 — 6	7
4. «Зоря»	0	2	3	2 — 6	2

***

Група Н. «Гент» (Бельгія) — «Брага» (Португалія). 2:2.

«Шахтар» (Україна, Донецьк) — «Коньяспор» (Туреччина, Конья). 4:0. Голи: Бардакджи, 11 (автогол), Дентіньо, 36, Едуардо, 66, Бернард, 74.

«Шахтар»: Микита Шевченко, Срна, Ордець, Кривцов, Матвієнко, Тайсон (Едуардо, 64), Малишев, Коваленко (Танковський, 46), Бернард, Дентіньо, Борячук (Степаненко, 79). **Тренер** — Паулу Фонсека.

«Коньяспор»: Киринтили, Шагінер, Ай, Бардакджи, Услу, Мбамба, Чамдали (Мега, 16), Финдикли, Гаджиагметович, Мілошевич (Сенмез, 63), Гора (Баїч, 83). **Тренер** — Айкут Коджаман.

Львів. «Арена Львів». 10 021 глядач. 2 градуси.

	В	Н	П	М	О
1. «Шахтар»	**5**	**0**	**0**	**17 — 3**	**15**
2. «Брага»	**1**	**3**	**1**	**7 — 7**	**6**
3. «Гент»	1	2	2	8 — 13	5
4. «Коньяспор»	0	1	4	2 — 11	1

Турецькі іспити з різними оцінками

Обидва наші клуби за суперників мали турецькі команди і за свою гру і результат здобули різні оцінки. «Зоря» в гостях вела суперечку з лідером групи і зазнала третьої поразки на цьому етапі. Поки що в графі перемог у луганчан значиться нуль. Але навіть виграш у Стамбулі вже нічого не змінював для них.

Та луганчани, схоже, не думали про це. Загалом вони зіграли непоганий матч, хоч і поступилися. У першому таймі «Зоря» діяла набагато сильніше від опонента. Вона більше володіла м'ячем, атакувала. Однак, як і в більшості матчів цього розіграшу Ліги Європи, нашій команді забракло реалізації і впевненості.

Юрій Вернидуб:

— Намагалися показати хорошу гру. Особливо нам вдавалося в першому таймі. Як на мене, ми помітно перегравали суперника, але не змогли забити. У другій половині рівновага тривала до першого забитого м'яча. Після того як пропустили, у нас стався надлом. Як наслідок, пропустили вдруге. Але не зупинилися, продовжували йти вперед з надією забити бодай м'яч. На жаль, не вдалося.

Наступний наш поєдинок проти «Манчестер Юнайтед» особливий. Либонь, не варто зайвий раз наголошувати, з ким доведеться грати. Всі квитки продано. Отже, буде аншлаг. Тому відчуваємо велику відповідальність. Нам би дуже хотілося зіграти якнайкраще. Потрібно щонайменше не програти. Хоча зустріч, безумовно, очікується нелегка. «Манчестер Юнайтед» ще не вирішив питання проходження далі. Тому до Одеси прилетіти має основним складом.

***

«Шахтар» продовжив свій тріумфальний виступ у турнірі. І черговий іспит також склав на відмінно. Навіть у дещо зміненому складі без кількох основних виконавців «гірники» повністю переважали суперника — забили багато і жодного разу не пропустили, довівши різницю забитих і пропущених м'ячів до ще переконливішого рівня.

Отже, тренер переможців, як і обіцяв, вніс до складу помітні зміни: так, на лаві запасних залишилися Кучер, Марлос, Степаненко, а воротар П'ятов навіть не потрапив до заявки. Своєю чергою місце у воротах отримав Микита Шевченко, для якого дебют у складі «гірників» у єврокубках був чудовий. Також у стартовому складі вийшли молоді Андрій Борячук та Микола Матвієнко.

Сам матч нагадував першу зустріч між командами, «Шахтар» зі старту взяв ініціативу, не давши супернику навіть зачепитися за центр поля. З результативною атакою господарі не забарилися. Але не без допомоги суперника. М'яч у власні ворота відправив Бардакджи після подачі у карний майданчик з правого флангу від Бернарда.

Надалі «Шахтар» діяв без допомоги, забивав ефектно, грав надпереконливо. Але варто відзначити не великий «сухий» рахунок, а те серйозне ставлення донеччан до кожного поєдинку, хоча завдання на цьому етапі вони виконали ще раніше. Сподіватимемося, що лідер чемпіонату України не збавить взятого темпу. Тому немає сумнівів, що він є одним із основних претендентів на загальну перемогу в змаганнях.

Зрозуміло, що після чергової звитяги настрій у наставника «Шахтаря» **Паулу Фонсеки** був чудовий:

— З перших хвилин ми були налаштовані тільки на перемогу. І зрештою здобули її достатньо переконливо. Звичайно, після першого гола нам стало набагато легше. Окремо похвалю тих виконавців, які не часто виступають у таких турнірах, але всі відмінно себе показали. Тому особливо радий цій перемозі.

До кожного поєдинку в нас дуже серйозне ставлення. Поважаємо кожного суперника, налаштовуємося на боротьбу серйозно. Не став винятком і «Коньяспор» — хороша команда. Вона приїхала до Львова після двох перемог у чемпіонаті Туреччини. В неї ще залишалися шанси змінити ситуацію на краще для себе в Лізі Європи...

Фото Євгена КРАВСА (зі Львова, спеціально для «Голосу України»).

Відзначилися два Євгени

Футбол. Гравці збірної України потішили нас, виступаючи за свої клуби в Лізі Європи.

Німецький клуб «Шальке-04» приймав у Гельзенкіргені французьку «Ніццу» і переміг — 2:0. Рахунок на 14-й хвилині відкрив Євген Коноплянка **(на знімку вгорі).**

«Шальке-04» виграв усі п'ять поєдинків і з 15 очками лідирує в групі І, випереджаючи переслідувача («Краснодар») на 8 очок.

***

Переміг на виїзді лідера групи J італійську «Фіорентину» з Флоренції грецький ПАОК (Салоніки) — 3:2. Перший гол у гостей на 5-й хвилині забив наш Євген Шахов **(на знімку ліворуч).**

Флорентійці мають 10 очок, а ПАОК і азербайджанський «Карабах» (Агдам) з 7 очками ділять друге і третє місця.

Фото «Шальке-04» і ПАОК.

ФОТОФАКТ

У Кременчуцькій загальноосвітній школі-інтернаті ім. А. Макаренка урочисто відкрили сучасний спортивний майданчик зі штучним покриттям.

Право перерізати червону стрічку надали землякові, чемпіону XXII Олімпійських ігор зі штовхання ядра Володимиру Кисельову *(на знімку).*

Василь НЕЇЖМАК.

Полтава.

Фото з сайту Кременчуцької міськради.

Сторінку підготував Геннадій БРАНИЦЬКИЙ

І щоб Карпати буяли лісами!

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Оскільки громадськість дуже пильно стежить за вирубкою лісів у Карпатах і прагне відкритості в діяльності лісогосподарської галузі краю, то наголошено на вдосконаленні інформаційної діяльності підприємств. Насамперед щодо розміщення на сайтах держлісгоспів планів роботи, дозволів на проведення всіх видів рубок.

На колегії також підкреслено: зросли обсяги реалізації продукції і заробітна плата. Обсяг реалізації продукції за дев'ять місяців становив 567,6 млн. грн. і порівняно з аналогічним періодом минулого року збільшився на 113,6 млн. грн., або на 25 відсотків. Тут найкращі показники у таких підприємств: «Рахівське ЛДГ» — 72 млн. 494 тис. грн., «Брустурянське ЛМГ» — 67 млн. 456 тис. грн., «Мокрянське ЛМГ» — 51 млн. 538 тис. грн.

На ведення лісового господарства спрямовано майже триста мільйонів, що на 56 млн. грн. більше, ніж торік за аналогічний період.

Повністю виконано план з озеленення — навесні лісовідновлено 3155,5 гектара, а восени — понад чотириста.

Підбиваючи підсумки, начальник обласного управління Валерій Мурга подякував трудовим колективам за успішну роботу і закликав працювати більш відкрито й разом із представниками громадськості та преси показувати реальний стан справ у галузі.

Василь НИТКА.

Ужгород.

Ліфтове господарство — з «золотом»

КСП «Харківміськліфт» стало кращим спеціалізованим комунальним підприємством в Україні, одержавши нагороду «Краще державне комунальне підприємство України». А про те, що підприємство стало кращим серед спеціалізованих ліфтових підприємств країни, повідомив на урочистостях із приводу 10-річчя КСП «Харківміськліфт» його директор Олексій Топчій.

— Ми одержали «золото» і посіли перше місце. У цьому перш за все заслуга нашого колективу, це наша спільна праця, а також підтримка міської влади, — уточнив Олексій Топчій.

А заступник міського голови з питань житлово-комунального господарства Андрій Руденко відзначив,

в Україні поки що немає комунальних підприємств, які виробляли б ліфтові кабіни такого високого рівня.

— Найголовніше, що їхня якість і надійність із кожним місяцем, з кожним днем зростають. Колектив дуже серйозно підійшов до виробництва. Крім того, з кожним роком збільшується кількість капітальних і поточних ремонтів міських ліфтів, і на наступний рік ми вже заклали чималі кошти для цього, на проведення й установку нових кабін, — заявив Андрій Руденко.

Цього року вже проведено поточний ремонт більш як двохсот ліфтів із запланованих трьохсот. Системою зв'язку з диспетчером, дистанційним управлінням ліфтом, включенням внутрішньобудинкового освітлення були обладнані майже сто підйомників із запланованих 180.

Нагадаємо, що КСП «Харківміськліфт» було створено рішенням сесії Харківської міської ради 22 листопада 2006 року для обслуговування ліфтів і електромереж у житлових будинках міста. На обслуговуванні підприємства — майже сім тисяч підйомників у будинках комунальної власності й близько трьохсот — у будинках ОСББ, ЖК і ЖБК. Підприємство також виробляє купе-кабіни та різну супутню продукцію, електрощитові, поштові скриньки, сміттєві контейнери та навіть деталі для військової техніки.

Микола КОСИЙ.

Харків.

Урядова
«гаряча лінія»
1545
www.ukc.gov.ua

Урядова «гаряча лінія» — 1545

Механізм для взаємодії уряду з громадянами, що дозволяє оперативно вирішувати проблемні питання з урахуванням громадської думки.

Урядова «гаряча лінія» 1545 працює цілодобово.

Дзвінки з мережі фіксованого зв'язку Укртелекому, телефонів мобільних операторів Київстар, Vodafone Україна, Лайфселл безплатні.

Для мешканців м. Києва та громадян України, які перебувають за кордоном, номер телефону урядової «гарячої лінії»:
+38 (044) 284-19-15

Працює «гаряча лінія» для підприємців
0-800-503-045.

(Режим роботи: у робочі дні з 9:00 до 18:00, у п'ятницю до 16:45. У вихідні, святкові дні та у неробочий час дзвінки на «гарячу лінію» для підприємців за бажанням заявника переадресовуються на урядову «гарячу лінію»).

Громадяни також мають можливість подати електронне звернення до органів виконавчої влади через веб-сайт урядового контактного центру:
www.ukc.gov.ua

ОГОЛОШЕННЯ

Оголошення
про проведення відкритих торгів (аукціону) з продажу активів
ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА "БАНК "СОФІЙСЬКИЙ""
організатором торгів ТОВАРИСТВОМ З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ЕЛЕКТРОННІ ТОРГИ УКРАЇНИ" https://ubiz.ua/

Номер лоту	Коротка назва лоту
Q387388249b147	Банківське обладнання, офісні меблі, офісне устаткування, цінності на позабалансі тощо у кількості 290 одиниць
Q387388249b148	Касовий вузол
Q387388249b149	Сейф CL VII.150.KK
Q387388249b150	Електростанція портативна Technic 15000 TE, 3Ф, 380/220В, 15 к ВА
Q3873882441b151	Комплекс будівель (літ. А, Б) загальною площею 746,60 кв.м, що знаходиться за адресою: м.Київ, вул. М. Пимоненка 8А

Місце проведення аукціону: http://torgi.fg.gov.ua:80/prozorrosale; https://ubiz.ua/
Дата проведення аукціону: **22.12.2016 р.**
Час проведення аукціону: Точний час проведення аукціону щодо кожного лоту надається організаторами торгів, які у своїй діяльності використовують створену Громадською організацією "ТРАСПЕРЕНСІ ІНТЕРНЕШНЛ УКРАЇНА" Електронну торгову систему, впродовж дня оприлюднення аукціону на сайтах організаторів
Детальна інформація по лоту (параметри, забезпечення, початкова ціна, правила участі в аукціоні): http://www.fg.gov.ua/not-paying/liquidation/153-pat-bank-sofiyskyy/7726-22122016-7

Атестат про повну загальну середню освіту №35910072 та додаток №820592, виданий в 2009му навчальному році Олександрівською загальноосвітньою школою I-III ступенів Хустської районної державної адміністрації Закарпатської області, на ім'я Попович Ганни Сергіївни, **вважати недійсним у зв'язку з його втратою.**

Втрачений Державний акт на право приватної власності на землю III-КВ № 098331 видано Ляшевич Ікилині Павлівні на підставі рішення виконкому Хотівської сільської ради народних депутатів від 26.02.1998 року № 99/43, **вважати недійсним.**

Утерянный паспорт на имя Ермаковой Тамары Анатольевны серии ЕМ номер 218802, **считать недействительным.**

Утеряны документы на квартиру по адресу:
г. Одесса, ул. Черняховского 4, кв. 49 (Свидетельство о праве собственности, Вытяг, Технический паспорт) на имя Вербина Алексея Александровича.

Повідомляю про втрату копій документів, виданих на ім'я Ракової Аліни Геннадіївни, а саме паспорт внутрішній МЕ318619, паспорт закордонний ЕН869501, свідоцтво про шлюб І-БК №236579, а також на ім'я Латковської Аліни Геннадіївни диплом КВ №11945160, свідоцтво про народження ІІІ-БК №304295.

Диплом специалиста серия НК номер 41123487, выданный Гринь Дарие Алексеевне Мариупольским государственным университетом в 2011 году считать недействительным **в связи с утерей.**

Оголошення
про проведення відкритих торгів (аукціону) з продажу активів
ПАТ "ЕНЕРГОБАНК" на електронному торговельному майданчику
Товарної біржі "ЕЛЕКТРОННІ ТОРГОВІ СИСТЕМИ" (www.ets-torg.com)

Номера лотів: №№10023-10025
Коротка назва лотів/номера кредитних договорів: Нерухомість- садовий будинок та земельна ділянка площею 0,112га; земельна ділянка площею 0,1344 га; трактор Ford-8210
Місце проведення аукціону: **www.ets-torg.com**
Дата проведення аукціону: *23.12.2016 року*
Час проведення аукціону: *з 11:00 до 12:00*
Детальна інформація по лоту (параметри, забезпечення, початкова ціна, правила участі в аукціоні): http://www.fg.gov.ua/not-paying/liquidation/111-energobank/7719-oholoshennya-pro-provedennya-auktsionu-z-prodazhu-aktyviv-pat-enerhobank-na-elektronnomu-torhovomu-maydanchyku-tb-elektronni-torhovi-systemy

Оголошення
про проведення відкритих торгів (аукціону) з продажу майна ПАТ "ЕНЕРГОБАНК"
на електронному торговельному майданчику Товарної біржі "КМФБ" (https://te.tbkmfb.com.ua/)

Номера лотів: №2212472-2212474
Коротка назва лотів/номера кредитних договорів: Земельні ділянки за адресою: Київська обл., Макарівський р-н, Копилівська СР с. Северинівка з цільовим призначенням: для будівництва та обслуговування жилого будинку, площею 5,0489 га, 4,0427 га та 8,4793 га
Місце проведення аукціону: **https://te.tbkmfb.com.ua/**
Дата проведення аукціону: 27.12.2016 року
Час проведення аукціону: з 10:00 до 12:00
Детальна інформація по лоту (параметри, забезпечення, початкова ціна, правила участі в аукціоні): http://www.fg.gov.ua/not-paying/liquidation/111-energobank/7733-27122016

Оголошення
про проведення відкритих торгів (аукціону) з продажу майна ПАТ "ЕНЕРГОБАНК"
на електронному торговельному майданчику Товарної біржі "ПОЛОНЕКС" (www.polonex.com.ua)

Номера лотів: №1
Коротка назва лотів/номера кредитних договорів: Земельна ділянка за адресою: Київська обл., Макарівський р-н, Копилівська СР с. Северинівка з цільовим призначенням: для будівництва та обслуговування житлового будинку господабудівель і споруд (присадибна ділянка), 9,602 га
Місце проведення аукціону: *www.polonex.com.ua*
Дата проведення аукціону: *12.12.2016 року*
Час проведення аукціону: *з 10:00 до 12:00*
Детальна інформація по лоту (параметри, забезпечення, початкова ціна, правила участі в аукціоні): http://www.fg.gov.ua/not-paying/liquidation/111-energobank/7712-1212

Оголошення
про проведення відкритих торгів (аукціону) з продажу майна ПАТ "ЕНЕРГОБАНК"
на електронному торговельному майданчику Товарної біржі "ПОЛОНЕКС" (*www.polonex.com.ua*)

Номера лотів: №1 та №2
Коротка назва лотів/номера кредитних договорів: Земельні ділянки за адресою: Київська обл., Макарівський р-н, Копилівська СР с. Северинівка з цільовим призначенням: для будівництва та обслуговування жилого будинку, площею 4,4689 га та 4,4589 га
Місце проведення аукціону: *www.polonex.com.ua*
Дата проведення аукціону: *26.12.2016 року*
Час проведення аукціону: *з 10:00 до 12:00*
Детальна інформація по лоту (параметри, забезпечення, початкова ціна, правила участі в аукціоні): http://www.fg.gov.ua/not-paying/liquidation/111-energobank/7713-2612

КУРІНЬ

№ 226 (6480) СУБОТА, 26 ЛИСТОПАДА 2016

Сьогодні в Україні мінлива хмарність, без опадів, лише вночі в східній частині невеликий сніг. На дорогах місцями ожеледь. Вітер південно-західний, західний, 5—10 м/с. Температура вночі 1—6 градусів морозу. Удень від 2 морозу до 3 тепла, у Закарпатті й Прикарпатті — 5—10 градусів вище нуля

ЦЬОГО ДНЯ, 26 ЛИСТОПАДА

1806. Народився Пилип Морачевський (псевдонім — Хвилимон Галузенко) — український письменник, педагог, поет-романтик, філолог, перекладач. **1901.** У Львові студенти виступили з вимогою створення українського університету. **1977.** У Львові, де чотири століття тому Іван Федоров у створеній ним друкарні видав «Апостол» і першу «Азбуку» з граматикою, відбулося відкриття пам'ятника друкареві. **2005.** Запроваджено щорічне відзначення Дня пам'яті жертв голодоморів — кожну останню суботу листопада. **2014.** Загинув під час виконання завдання Віталій Крижак — старший солдат Збройних Сил України. Нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (2015, посмертно).

СІМ МІШКІВ ГРЕЧАНОЇ ВОВНИ

Наша будівля століття

Найпоширеніший матеріал під час будівництва правової, демократичної, європейської держави — пап'є-маше.

Усе, та не все

Ринок — це коли є все, і лише задля того, щоб висловити своє ставлення до нього, не вистачає зла.

Вірна прикмета

Як відрізнити чесні вибори від брудних: якщо перемогли ми, значить, вибори були чесні, якщо вони — отже, брудні.

Лямурне

Жінок можна ненавидіти, але не можна не кохати.

Оскарженню не підлягає

Реприватизація скасовується: бандити передумали віддавати награбоване.

Література і життя

Спочатку любов — це поезія, потім — проза.

Правда

Отримувати мільйонні дивіденди — річ нехитра, адже правда, панове хитруни?!

Новина правосуддя

Раніше не судили переможців, сьогодні не судять ані корупціонерів, ані фальсифікаторів, ані бандитів!

Як же без нього?

Народ потрібен для галочок.

Фінансові парадокси

На депутатську зарплату «Мерседес» не купиш, що, втім, не заважає депутатам купувати собі «Мерседеси», вілли, яхти авіалайнери...

Дивіться всі

Кожна людина в чомусь талановита, хоча дехто з екранів телевізорів регулярно вперто демонструє свою бездарність.

Кожному своє

Справжньому мужчині немає коли розгадувати кросворди, йому б розгадати хоча б одну загадку — жінку!

Олександр ПЕРЛЮК.
Фото Юрія ПЕРЕБАЄВА.

ТЕЗИ Й АНТИТЕЗИ

☞ ***«Годуватимеш» душу — то й шлунок стане повніший.***

☞ ***Плати добру зарплату — і розумні перестануть мріяти про краще життя.***

☞ ***Без хати на курячих ніжках не було б і палаців на ніжках Буша!***

☞ ***Розумний антикомуніст не відключить світло, щоб люди не мріяли про світле майбутнє.***

☞ ***Краще в руках своєчасна зарплата, ніж капітал у небі.***

☞ ***Люди стали краще жити — чекай парникового ефекту!***

☞ ***Бути вченим дурнем не заборониш, а просто вченим — можна.***

Володимир ГОЛОБОРОДЬКО.

ДОШКА ПОШАНИ

Котли... на вісім

Міхеіл Саакашвілі:
— Дізнавшись, що я їду до Сміли, щоб змусити владу включити котли, у місті включили опалення...
Від чергового:
— Мишко, поїдь терміново до Національного банку, може, долар... включать по вісім гривень!..

На допит до... Люсі

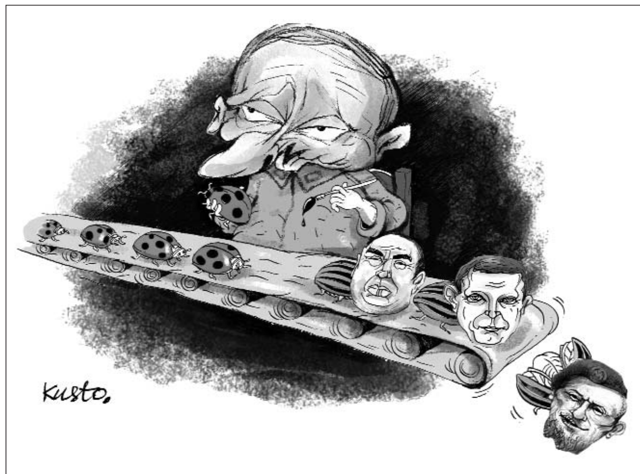
Георгій Тука, заступник міністра України:
— Ніякого оптимізму щодо допиту Януковича в мене немає. Найімовірніше, це буде перетворено на «шоу Віті Януковича». У кого є сумніви?.. Він був білий, пухнастий, ні в чому не винний патріот України...
Від чергового:
— А я пропоную, щоб привселюдно допитувала Януковича саме його... прокурорша Люся!.. Гарантую, що замість шоу буде вам політичний детектив із трагікомедією укупі з водевілем...

Рознос... Москви

Підприємці центрального ринку в російській Калузі записали відеозвернення до глави Чечні Рамзана Кадирова, просять захистити їх від свавілля місцевих чиновників:
— Шановний Рамзане Ахматовичу! Ми знаємо вас як людину конкретну. Всі двері калузької влади для нас закрито. Ми просимо вас, будь ласка, допоможіть нам. Рознесіть цю новину Москвою...
Від чергового:
— Чую, чую, розносити Москву поки що не буду, самому згодиться... Рознесу я краще центральний ринок у Біробіджані!.. Думаю, Калузі це сподобається!.. — і Рамзан почухав свого улюбленця-жеребця за вухом...

Біоінвазія від Периллюса

Сепаратистські ЗМІ:
— Вчені спеціалізованої лабораторії захисту рослин Донецького ботанічного саду досліджують можливість боротьби з колорадським жуком методом біоінвазії. Біологічним контролером чисельності колорадського жука виявився північноамериканський вид клопів Периллюс. У «ДНР» клопа було виявлено на полях поблизу села Клінкіно Новоазовського району, а також на територіях Калінінського та Київського районів Донецька...
Від чергового:
— Це що ж виходить: мало того, що заокеанський клоп Периллюс (!) нишком розмножився на довіреній території, то він може ще й схавати... символ і цвіт нації аж до георгіївських стрічечок?.. Коротше, чує моє серце, що цим ученим в «ДНР» самим зроблять незабаром біоінвазію!..

Путяни із дзвіницею на пузі

Станіслав Говорухін, режисер, депутат Держдуми:
— Може воно й прижилося, але «росіянка», «росіяни» навіть суто лінгвістично огидно звучить...

Від чергового:
— А як вам: «путянка», «путяни»?.. Звучить скрєпно й навіть місцями пісенно! І це вам будь-який кремлівський лінгвіст підтвердить!..

Общак...

Кіріл, патріарх РПЦ (упевнений у якнайшвидшому відновленні відносин між Україною та Росією):
— Що таке ось цей конфлікт перед лицем тисячолітньої загальної історії? Він глибин не зачепив...
Від чергового:
— Кіріл, напевно, сплутав Батия... з Македонським! Тому що вважає свого родича із загальної історії, Батия, глибше Македонського... десь так років на тисячу.

Мал. Миколи КАПУСТИ, Олексія КУСТОВСЬКОГО.

Чергував по «Куреню» Віталій СУДДЯ.

Над номером працювали: Віктор БОНДАР, Людмила ОПАНАСЕНКО, Ірина ШАТРОВА.

Редколегія: Леонід **БРОВЧЕНКО,** Анатолій **ГОРЛОВ,** Сергій **ДЕМСЬКИЙ**, Віталій **ЖЕЖЕРА,** Іван **ІЛЛЯШ,** Світлана **ПИСАРЕНКО,** Віталій **СУДДЯ.**

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Направлення матеріалів для друку в газеті є наданням згоди автора на обробку його персональних даних.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

(р) Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України
Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.
Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Передплатні індекси та передплатна ціна на 2016 рік
Для фізичних осіб:
40224 — 20 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота);
08775 — 16 грн. на місяць (3-разовий: вівторок, четвер, п'ятниця).
Для підприємств і організацій:
60955 — 50 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота).
Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 60000.

Друк: ТОВ «Мега-Поліграф», 04073 м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14, тел. (044) 581-68-15 www.mega-poligraf.kiev.ua

Зам. 51068

Макет, верстка — редакція газети «Голос України».
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

☎ **ТЕЛЕФОНИ:**
для довідок — 503-68-72;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56;
телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — **загальний**
reklama@golos.com.ua — **відділ реклами**
let@golos.com.ua — **відділ листів**
foto@golos.com.ua — **відділ ілюстрацій**

Сайт — www.golos.com.ua

